

WIELKOPOLSKA IZBA LEKARSKA

SZCZEPIENIE OTUŁA

ROK 2024 POŚWIĘCAMY
SZCZEPIENIOM OCHRONNYM

s. 4

Dr hab. Szczepan
Cofta o niedostępności
łóżek w działalności
ostrodyżurowej

s. 6

Konferencja
na podsumowanie
Roku Praw Lekarza

s. 14

Sztuka, sport,
integracja – co robimy
„po godzinach”?

s. 30

Wielkopolski
Lekarz z Sercem

CZEKAMY NA ZGŁOSZENIA KANDYDATÓW

Zdobycie wiedzy z EDU WIL

KONFERENCJA SZCZEPIENIA OCHRONNE 2024

8 lutego 2024

EDU WIL
ul. Szyperska 14
Poznań

eduwil.pl

Konferencja w trybie
hybrydowym.

4 punkty edukacyjne

Wydarzenie bezpłatne, obowiązują zapisy

Program

14:00 – 14:10 Otwarcie konferencji

I SESJA

14:10 – 14:40 Epidemiologia, wyszczepialność, historia szczepień
prof. dr hab. Jacek Wysocki

14:40 – 15:10 Szczepienia w praktyce lekarza rodzinnego
lek. Bożena Janicka

15:10 – 15:40 Szczepienia: fakty i mity
prof. dr hab. Jacek Wysocki

15:40 – 15:50 Przerwa

II SESJA

15:50 – 16:20 Szczepienia przeciw COVID-19
dr hab. n. med. Ewelina Gowin, prof. UMP

16:20 – 16:50 Reakcje poszczepienne
dr hab. n. med. Ewelina Gowin, prof. UMP

16:50 – 17:20 Szczepienia rekomendowane w geriatricy
dr n. med. Joanna Stryczyńska-Kazubska

17:20 – 17:30 Przerwa

III SESJA

17:30 – 18:00 Kalendarz szczepień – trudne decyzje
w przypadku osób zaszczepionych
niezgodnie z kalendarzem szczepień
dr n. med. Ilona Małecka

18:00 – 18:30 Prawdziwe przeciwwskazania do szczepień
dr n. med. Ilona Małecka

18:30 – 19:00 Szczepienia w tropikach
dr hab. med. Małgorzata Paul

19:00 – 19:10 Zakończenie konferencji

WYDARZENIE W RAMACH
PROJEKTU

**SZCZEPIENIE
OTULA**

ORGANIZATOR

WIELKOPOLSKA
IZBA
LEKARSKA

PATRONAT HONOROWY

Wielkopolski Lekarz z Sercem

Czekamy na zgłoszenia kandydatów!

Do 15 lutego można zgłaszać kandydatury w konkursie Wielkopolski Lekarz z Sercem. IV edycja plebiscytu organizowanego przy współpracy z Samorządem Województwa Wielkopolskiego odbędzie się po przerwie spowodowanej pandemią koronawirusa. Finałowa gala jest zaplanowana na 19 marca w Sali Ziemi na Międzynarodowych Targach Poznańskich.

Patronem konkursu jest Kazimierz Hołoga, człowiek, który w historii naszego regionu zapisał się złotymi zgłoskami, lecząc pacjentów w Poznaniu i Nowym Tomysłu. W drugim z wymienionych miast pamięć o nim jest szczególnie pielęgnowana. Jego imieniem nazwano tam m.in. szpital i szkołę. Został zapamiętany jako lekarz bez reszty oddany chorym, podejmujący walkę o życie pacjentów w przypadkach beznadziejnych i nieodmawiający pomocy osobom ubogim, których na leczenie nie było stać. Dlatego też tytuł Wielkopolskiego Lekarza z Sercem jest przyznawany medykom o zacięciu społecznikowskim, zaangażowanym w działania charytatywne, osobom, które swoim autorytetem i dokonaniem mobilizują innych do działania.

Szukamy osób, które mają ogromne serce i poza swoimi obowiązkami zawodowymi – w szpitalu, przychodni, poradni – całym swoim życiem są dla drugiego człowieka. Doskonałym przykładem takiej postawy jest patron tego konkursu, ale też dotychczasowi laureaci – powiedziała w czasie konferencji prasowej Paulina Stochniałek, członkini Zarządu Województwa Wielkopolskiego.

Dotychczas nagrodzeni zostali: Jacek Łuczak, Anna Tarajkowska i Paweł Wiszniewski. Odznaczenie oraz wyróżnienia przyzna kapituła, w skład której wejdzie pięcioro przedstawicieli samorządu lekarskiego i kolejnych pięć osób wskazanych przez Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Ludzi, którzy robią coś dla innych, bardzo często się niestety nie zauważa, a są to osoby, które same się nie pochwalą. Dlatego też liczymy na wiele zgłoszeń i jesteśmy przekonani, że kapituła będzie miała twardy orzech do zgryzienia – przekonywał dziennikarzy dr n. med. Krzysztof Kordel, prezes ORL WIL.

Kandydatów mogą zgłaszać osoby indywidualne, organizacje społeczne i zawodowe, przedstawiciele podmiotów leczniczych, a także organy jednostek samorządu terytorialnego.

**Formularz zgłoszeniowy znajda Państwo
na stronie internetowej wil.org.pl.**

Fot. Przemysław Ciupka

Spis treści

Moim zdaniem	4
Rok 2024 poświęcamy promocji szczepień ochronnych	4
Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu	5
Życzenie noworoczne	6
WIL-owe spotkania oplatkowe	8
Absolwencka tradycja trwa	11
Okiem konsultanta	12
Platforma chorobyrzadkie.gov.pl	13
Lekarze mają swoje prawa	14
XIII edycja Konferencji POST EULAR&ACR	15
Za nami VII Wielkopolskie Spotkanie Chirurków Dziecięcych z Pediatrami i Lekarzami Rodzinnymi w Ostrowie Wielkopolskim	16
Przychodzi prokurator do lekarza, idzie lekarz do prokuratora...	17
Psychiatryczne „ABC” dla lekarzy rodzinnych i nie tylko	17
Ekspertki Zespół ds. Monitorowania i Oceny Sytuacji Dotyczącej Zagrożeń Związanych z Chorobami Zakaźnymi	17
Rubryka stomatologiczna	18
Zarządzanie w zdrowiu w obliczu zmian klimatu i prawa	21
Dobra praca dla lekarza..., czyli jaka? A może właśnie praca w ZUS?	23
Pigułka prawna	24
Z medycnej wokandy	25
Dawka informacji	27
Pakty samobójcze nastolatków	28
Lekarz z kawaleryjską pasją	29
Po godzinach	30
Wspomnienie o doktor Danucie Makosz-Majer	34
Wspomnienie o doktor Irenie Eulenfeld-Gibasiewicz	34
Wspomnienie o prof. Janinie Stopie	35
Wiersze	38

Krzysztof Kordel
prezes ORL WIL

Moim zdaniem dobrze się stało, że po przerwie pandemicznej wracamy w tym roku do kolejnej edycji Wielkopolskiego Lekarza z Sercem. Jest to wspólna inicjatywa Samorządu Województwa Wielkopolskiego i Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, która narodziła się spontanicznie kilka lat temu podczas mojego spotkania w marszałkiem Leszkiem Wojtasiakiem. Rozmawialiśmy o serii artykułów prasowych, w których stan lekarski odmalowany był w czarnych barwach. Pojawił się pomysł, aby znaleźć, pokazać i uhonorować tych lekarzy, którzy oprócz wzorowego wykonywania swojej pracy znaleźli czas, by działać społecznie dla pożytku wspólnego. Pomysł znalazł uznanie w oczach zarządu województwa i rady okręgowej.

Od początku uznaliśmy, że nie decydujemy się na głosowanie internetowe, tak jak to się dzieje w wielu medycznych plebiscytach, ale powołamy do oceny kandydatów kapitułę w 10-osobowym składzie – pięciu przedstawicieli samorządu terytorialnego i pięciu spośród naszych zawodów.

Pomysł, by inicjatywa miała swojego patrona, narodził się spontanicznie podczas spotkania świąteczno-noworocznego w izbie. Goszczący na spotkaniu prałat Jan Stanisławski za-

proponował, by został nim doktor Kazimierz Hołoga, którego proces beatyfikacyjny właśnie się rozpoczął w Watykanie.

Urodzony w Poznaniu 18 stycznia 1913 r., był absolwentem Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego i uzyskał absolutorium przed wybuchem drugiej wojny światowej. Po zdaniu egzaminów dyplomowych dostał od władz Polski podziemnej zaświadczenie, na podstawie którego mógł praktykować jako lekarz. Pracował w szpitalach poznańskich i lubelskich, a od 1951 r. jako chirurg związał swoje losy ze szpitalem w Nowym Tomyślu, którego został dyrektorem i który to szpital rozbudowywał. W 1955 r. miał możliwość wyjazdu na stypendium do Anglii, ale wtedy przywieziono do szpitala ранego milicjanta, którego stan był uznawany za beznadziejny. Doktor Hołoga zoperował pacjenta, dzieląc się z nim własną krwią. Do Anglii nie wyjechał. Nadal pracował i dyrektorował w Nowym Tomyślu. Zmarł z powodu schorzenia jelit mimo operacji prof. Romana Drewsa w 1958 r. Uznaliśmy, że taki lekarz winien być patronem naszego plebiscytu.

Do dzisiaj udało się zorganizować trzy edycje konkursu. Dla przypomnienia – laureatami kolejnych edycji zostali: prof. Jacek Łuczak za tworzenie i inicjowanie w Polsce ruchu hospicyjnego, lek. dent. Anna Tarajkowska lecząca w Kalkucie trędowatych oraz dr Paweł Wiszniewski, inicjator i twórca pilskiego hospicjum.

W marcu tego roku planujemy galę, na której wyłonimy kolejnego laureata. W tym miejscu chciałbym zaapelować o zgłaszanie kandydatur. To przecież chodzi o kogoś z nas, lekarzy i lekarzy dentystów, którzy Państwa zdaniem zasługują na takie wyróżnienie. Zgłoszenia może dokonać indywidualnie każdy, mogą to zrobić społeczności lokalne czy też organizacje pozarządowe. Formularz zgłoszenia znajdziecie na naszej stronie internetowej. Zachęcam do aktywności! ■

Rok 2024 poświęcamy promocji szczepień ochronnych

Marcin Karolewski
wiceprezes ORL WIL

Okręgowa Rada Lekarska Wielkopolskiej Izby Lekarskiej postanowiła, że rok 2024 będzie poświęcony szczepieniom, co zaowocuje licznymi działaniami pod hasłem „Szczepienie otuła”.

Według danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny w roku 2022 liczba dzieci i młodzieży w Wielkopolsce niezaszczepionych w wyniku uchylania się od obowiązkowych szczepień wyniosła 10 067. W przeliczeniu na 1000 osób w wieku do 19. roku życia był to trzeci najwyższy wynik w kraju, gorzej wypadły tylko Podlasie i Góry Śląsk.

W tej niechlubnej czołówce utrzymujemy się od lat, a niezwykle niebez-

pieczny trend przybiera na sile. Dlatego też podejmiemy szereg inicjatyw, których główne cele to:

- zapewnienie lekarzom łatwego dostępu do materiałów pomocnych w udzielaniu odpowiedzi na wątpliwości i obawy pacjentów oraz rodziców małych pacjentów,
- zmniejszenie obaw i obalenie mitów dotyczących szczepień, pomoc w zrozumieniu procesu szczepień, skuteczności i ich znaczenia dla całej wspólnoty, nie tylko dla jednostki,
- zahamowanie wzrostu liczby pacjentów uchylających się od obowiązku szczepień.

Planowane działania będą kierowane do różnych grup docelowych, w szczególności do młodych rodziców, seniorów i lekarzy. Wyprodukujemy budzące pozytywne skojarzenia gadżety z naszym hasłem przewodnim. Opracujemy właściwe dla różnych kanałów komunikacji materiały edukacyjne. Dla zapewnienia efektywnej komunikacji podjęliśmy rozmowy z potencjalnymi

ambasadorami akcji spoza świata medycznego – artystami, sportowcami, influencerami. O wszystkim będziemy informować na bieżąco w biuletynie i na stronie internetowej.

Pierwszym akcentem tegorocznego projektu był webinar, który odbył się jeszcze przed wydaniem tego numeru naszego pisma. Prof. Jacek Wysocki, dr n. med. Joanna Stryczyńska-Kazubska oraz dr n. med. Ilona Małecka kompleksowo omówili obecne wytyczne i aktualną sytuację epidemiologiczną związaną ze szczepieniami przeciw COVID-19.

Z kolei już 8 lutego czeka nas konferencja naukowo-szkoleniowa, która odbędzie się w Centrum Konferencyjnym EDU WIL przy ul. Szyperskiej 14 w Poznaniu w trybie hybrydowym.

Serdecznie zapraszam wszystkich Państwa do bezpłatnej rejestracji i udziału, również w dogodnej dla wielu Koleżanek i Kolegów formie online. Szczegóły znajdą Państwo na stronie internetowej eduwil.pl. ■

SZCZEPIENIE
OTULA

Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu dnia 16 grudnia 2023 r.

16 grudnia 2023 r. w trybie hybrydowym odbyło się ostatnie w tym roku posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej WIL. Miejszem spotkania było Centrum Edukacyjne EDU WIL przy ul. Szyperskiej w Poznaniu. Obradom przewodniczył prezes ORL WIL dr n. med. Krzysztof Kordel.

Po przyjęciu porządku obrad i omówieniu spraw bieżących przedstawiono kandydatury na przedstawicieli WIL w konkursach pielęgniarskich na stanowisko naczelnego pielęgniarki w Samodzielnym Publicznym ZOZ MSWiA w Poznaniu i Szpitalu Powiatowym im. Jana Pawła w Trzciance oraz na stanowisko pielęgniarki oddziałowej w Szpitalu Specjalistycznym im. Stanisława Staszica w Pile, Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie, Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii, Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kępnie i Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

Zgodnie z rekomendacją Komisji ds. Rejestracji i Prawa Wykonywania Zawodu rada przyznała prawo wykonywania zawodu lekarza dentystry obywatelowi USA, prawo wykonywania zawodu w celu odbycia stażu podyplomowego z uchynieniem uchwały z dnia 19 kwietnia 2022 r. w sprawie przyznania PWZ lekarza na określony zakres czynności lekarzowi obywatelowi Białorusi, prawo wykonywania zawodu lekarza w celu odbycia stażu podyplomowego, uchylając uchwałę z dnia 28 maja 2022 r. w sprawie przyznania warunkowego PWZ obywatelowi Białorusi oraz przyznano prawo wykonywania zawodu lekarza dentystry po stażu podyplomowym lekarzowi dentyście obywatelowi Białorusi. W drodze podjętej uchwały wyrażono także zgodę na rozpoczęcie stażu podyplomowego w innym niż ustawy terminie dwóm lekarzom cudzoziemcom.

Po podsumowaniu zmian organizacyjnych w Biurze WIL przyjęto nowelizację regulaminu oraz zatwierdzono Regulamin wynagradzania pracowników Biura WIL.

Kolejna nowelizacja przyjęta na posiedzeniu ORL w drodze podjętej uchwały – zmieniającej uchwałę nr 148/2019/VIII ORL WIL – dotyczyła zasad wykonywania funkcji członka organu Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, Prezydium ORL WIL, komisji problemowych oraz zespołów i pełnomocników prezesa ORL WIL. W następnym punkcie obrad podjęto uchwałę, ustalając wynagrodzenie pełnomocnika ds.

ELŻBIETA MARCINKOWSKA
SEKRETARZ ORL WIL

pomocy lekarzom i lekarzom denty stom, których stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie zawodu, a także wynagrodzenie dla wykładowców wydarzeń edukacyjnych kształcenia podyplomowego organizowanych przez Wielkopolską Izbę Lekarską.

Projekt przedstawionego przez skarbnika ORL WIL prowizorium budżetowego obowiązującego do dnia obrad XLIV Okręgowego Zjazdu Lekarzy Wielkopolskiej Izby Lekarskiej został przyjęty.

Powołana została Komisja Historyczna ORL WIL. Przewodniczącą komisji została wybrana lek. Lidia Dymalska-Kubasik, a jej członkami lek. dent. Krystyna Horoszkiewicz, dr n. med. Tomasz Kazało, dr n. med. Jerzy Skrobisz oraz lek. dent. Jacek Zabielski.

Członkowie ORL WIL wyrazili zgodę na udział Wielkopolskiej Izby Lekarskiej jako organizacji reprezentującej indywidualne i zbiorowe interesy lekarzy i lekarzy denty stom w postępowaniu sądowym, w celu ochrony interesu społecznego oraz interesu indywidualnego lekarza członka WIL, który jest skarżącym, a wyrok może mieć wpływ na zbiorowe interesy grupy zawodowe lekarzy i lekarzy denty stom oraz bezpieczeństwo prawne wykonywania zawodu lekarza. Wielkopolska Izba Lekarska, mając wsparcie Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu, będzie w tym postępowaniu reprezentowana przez dr. n. med. Krzysztofa Kordela oraz lek. Marcina Karolewskiego.

Rada zadecydowała o przystąpieniu Wielkopolskiej Izby Lekarskiej do udziału w opracowaniu elektronicznego systemu – portalu obsługi lekarza. Na ten cel zarezerwowano środki finansowe.

Następnym punktem było podjęcie uchwał o przeznaczeniu środków finansowych na utrzymanie porządku i bezpieczeństwa w siedzibie Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu oraz na utrzymanie czystości w Centrum Edukacyjnym EDU WIL.

Ustalono także listę kursów, które będą refundowane ze środków WIL w wysokości 30 proc. dla ich członków. Będą to kursy: ALS – zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych, EPALS – zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u pacjentów pediatrycznych, ILS – natychmiastowa pomoc w stanach zagrożenia życia, USG – kursy w zakresie ultrasonografii.

Po uaktualnieniu harmonogramu posiedzeń rady na rok 2024 członkowie ORL udali się na uroczyste spotkanie przedświąteczne. ■

**XLIX Okręgowy Zjazd Lekarzy Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
odbędzie się 23 marca 2024 r.**

Więcej informacji wkrótce na stronie internetowej wil.org.pl/ozl.

Apel PORL-2/2023

**Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
z dnia 28 listopada 2023 r.
w sprawie właściwego i proporcjonalnego ustalenia
stawek wynagrodzeń zasadniczych lekarzy**

Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej apeluje do Ministra Zdrowia o wprowadzenie stawek wynagrodzeń zasadniczych lekarzy, które będą adekwatne do doświadczenia i stażu zawodowego. Sytuacja, w której lekarze odbywający szkolenie specjalizacyjne osiągają wyższą kwotę wynagrodzenia zasadniczego od obowiązującego od 1 lipca br. minimalnego wynagrodzenia lekarza specjalisty, nie tylko przeczy prawom logiki, ale może też naruszać przepisy prawa pracy. Powstałe w ten sposób dysproporcje płacowe budzą sprzeciw znacznej części środowiska lekarskiego.

Jednocześnie przypominamy, że oczekiwania samorządu lekarskiego w tej materii zostały wyartykułowane już ponad siedem lat temu w Apelu nr 7 Nadzwyczajnego KZL z 14 maja 2016 roku do Ministra Zdrowia. Postulujemy

o ustalenie minimalnych wynagrodzeń zasadniczych dla lekarzy i lekarzy dentystów w wysokości:

- jednej średniej krajowej – dla lekarza i lekarza dentysty stażysty,
- dwukrotnej średniej krajowej – dla lekarza i lekarza dentysty bez specjalizacji,
- dwupółkrotnej średniej krajowej – dla lekarza i lekarza dentysty z pierwszym stopniem specjalizacji,
- trzykrotnej średniej krajowej – dla lekarza posiadającego specjalizację drugiego stopnia lub tytuł specjalisty.

Współczynniki określone przez Krajowy Zjazd Lekarzy pozwolą przywrócić odpowiednie proporcje płacowe i w sposób godny wynagradzać nakład pracy i odpowiedzialność ciążącą na osobach zajmujących się ochroną życia i zdrowia ludzkiego.

SEKRETARZ

Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
lek. Elżbieta Marcinkowska

PREZES

Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
dr n. med. Krzysztof Kordel

Życzenie noworoczne

Na początku każdego roku wyrażamy życzenia i postanowienia. Korzystając z tego zwyczaju, pozwolę sobie wyrazić tylko jedno życzenie. Mimo że słowa moje będą odczytane zapewne dopiero za kilka tygodni, to jednak chciałbym, by wskazany poniżej problem został uznany za istotne tegoroczne wyzwanie. Sprawa dotyczy przede wszystkim Poznania i jego okolic. Faktem jest, że obserwujemy co najmniej od kilku lat wyraźny niedobór dostępnych łóżek w działalności ostrodyżurowej, przede wszystkim internistycznych.

W samo niedzielne południe

W pierwszą niedzielę stycznia, w południe, gdy piszę ten felieton, w trzech poznańskich szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz dwóch izbach przyjęć – według mojego rozszczenia – oczekuje na łóżko w oddziałach internistycznych około 30 pacjentów. Niektórzy z nich czekają już dwie czy trzy doby. Sytuacja taka trwa od co najmniej tygodnia, a problem znany jest od bardzo dawna. Jest to sprawa zdecydowanie skandaliczna. Brakuje jednak odwagi i rozważności prowadzącej do rozwiązania nabrzmiałego problemu.

Sam spędziłem dużo czasu dzisiejszego poranka na rozmowach telefonicznych i negocjacjach umożliwiających oczekującym w izbach przyjęć pacjentom znalezienie właściwych miejsc leczenia. Ile temu towarzyszy emocji, ile ujawnia się niechęci i animozji, ale także – na szczęście – życzliwych i pełnych odpowiedzialności (często na skraju sił i możliwo-

SZCZEPAN COFTA

ści) postaw. Tak było i dziś. Zazwyczaj pomagają i ofiarni są ci sami – na nich można liczyć. Są przy tym najbardziej zapracowani i przemęczeni. O tym mogą zaświadczyć.

Jest mi wstyd, że jako starsi lekarze obarczamy ofiarnych i często młodych medyków odpowiedzialnością za podejmowanie decyzji o przetrzymywaniu pacjentów w izbie przyjęć czy odsyłaniu ich do domu, gdy sytuacja staje się krytyczna. Nie powinniśmy lekarzy dyżurnych odpowiedzialnych za pomoc ostrodyżurową narażać na takie ryzyko.

Poza Poznaniem lepiej?

Być może w warunkach pozapoznańskich, szczególnie w wielu miastach powiatowych, sytuacja jest lepsza. W zasadzie nie ma możliwości udania się pacjentów poza SOR czy izbę przyjęć w najbliższym sąsiedztwie, ale też nie ma możliwości pozbywania się odpowiedzialności i przerzucania

przyjęć na inne jednostki. Proszę – jeśli możliwe – zainteresowanych Czytelników o podzielenie się swoimi opiniami. Osobiście mam dobre doświadczenia związane z troską o pacjentów internistycznych w mniejszych miastach, chociażby w Trzciance, Czarnkowie, Wrześni czy Środzie Wielkopolskiej.

Wachlarz przyczyn

Może dziwić sytuacja, w której – chociażby w ostatnich kilku dekadach i latach – przeznaczono na infrastrukturę szpitalną w naszym regionie miliardy złotych. Okazuje się, że nie zostają one wykorzystane na pierwszorzędną potrzebę, tak wyrazistą i jednoznaczną, jaką jest działalność ostrodyżurowa, zwłaszcza w obszarze interny. Przekazujemy środki, dzięki którym nie są rozwiązywane palące problemy.

Może też dziwić sytuacja, w której mamy do czynienia ze szpitalami „zamurowanymi” na ostre przyjęcia. Wspomniałem już kilkakrotnie na tych łamach, że oddziały onkologiczne powinny być odpowiedzialne za powstanie powikłań po prowadzonym leczeniu, co często budzi zdziwienie i faktyczne przepychanie pacjentów do przepełnionych oddziałów internistycznych.

Wiemy, że wiele oddziałów internistycznych o węższych specjalnościach musi być obciążonych działalnością wysokospecjalistyczną planową, która w związku z niedoborami łóżek internistycznych nie może być zaburzona. Tak dzieje się chociażby przy planowych świadczeniach wysokospecjalistycznych – kardiologicznych, pulmonologicznych, hematologicznych (bardzo wyraźnie trzeba wspomnieć o wąskim gardle w tym zakresie), endokrynologicznych czy innych – przepraszam, że wszystkich nie wymienię.

Zadanie na dziś, nie na jutro

Jeśli w czyjejś opinii nie brakuje w Poznaniu i okolicach około 50–60 łóżek internistycznych dla dobrego funkcjonowania w naszym otoczeniu oddziałów ratunkowych i izb przyjęć, to proszę to udowodnić. Jednym z wykładników niedoborów jest fakt, że do wielu spośród tych oddziałów nie ma możliwości tworzenia „drożnych” list oczekujących umożliwiających planową diagnostykę szpitalną, co jest nie tylko wymogiem administracyjnym, ale faktyczną potrzebą społeczną.

Zapewnienie tych łóżek nie jest zadaniem na kilka lat, ale na dziś. Jeśli to się nie dokona, to kolejni pacjenci doznają uszczerbku i ich bezpieczeństwo będzie zagrożone. Oczywiście nie można nie wspomnieć o zachwianiu równowagi między funkcją szpitali a istotną funkcją podstawowej opieki zdrowotnej – jej ewentualna słabość może destabilizować system i przeciążać lecnicтво szpitalne.

O lepszą dostępność

Należy jeszcze wspomnieć, że łóżka internistyczne powinny być dostępne w lokalizacjach szpitalnych oddziałów ratunkowych i izb przyjęć, by unikać gorszącego często przewożenia pacjentów między szpitalami. O tym nie można zapomnieć.

Rozważnie i w sposób skoordynowany powinna też być ograniczana działalność w okresach okołoswiątecznych. Jest to zadanie wynikające z prostej odpowiedzialności.

Jest mi wstyd, że jako starsi lekarze obarczamy ofiarnych i często młodych medyków odpowiedzialnością za podejmowanie decyzji o przetrzymywaniu pacjentów w izbie przyjęć czy odsyłaniu ich do domu, gdy sytuacja staje się krytyczna. Nie powinniśmy lekarzy dyżurnych odpowiedzialnych za pomoc ostrodyżurową narażać na takie ryzyko.

Wielu spośród dyżurujących w szpitalnych oddziałach ratunkowych i SOR – zwłaszcza spoza Poznania – skarży się na brak dostępności konsultacji w oddziałach wysokospecjalistycznych. Jeśli miałbym coś podpowiedzieć odpowiedzialnym za jakość opieki medycznej i opracowującym kryteria akredytacyjne, to jednym z takich wymogów powinna być dostępność do konsultacji telefonicznej każdego z oddziałów wysokospecjalistycznych – wymaganie desygnowania precyzyjnego kontaktu telefonicznego z chirurgią i jej podspecjalizacjami, podspecjalizacjami internistycznymi, neurologią, neurochirurgią czy innymi jako wyrazu dobrej praktyki komunikacyjnej.

Pochwała i docenienie

Szpitalne „ostrodyżurowe” powinny też – co jest oczywistością – zostać lepiej niż inne docenione finansowo. Oprócz docenienia świadczeń wysokospecjalistycznych powinno to być drugim z kryteriów finansowego uprzywilejowania naszych lecznic.

Powinniśmy głosić pochwałę zespołów medycznych z ich szlachetnymi ordynatorami i pracownikami, którzy niosą ciężar tej niezwykle ryzykownej opieki, przede wszystkim ze względu na to, że gremia decydujące nie umieją rozwiązać tak wyrazistego problemu.

Naprawdę brakuje – sprawa kluczowa

Dziś 30 pacjentów czekających na łóżka... Podobnie jak w ostatnich dniach i na przestrzeni wielu ostatnich lat. Średni czas pobytu po przyjęciu na oddział to około 9 dni. Tych łóżek brakuje naprawdę dużo. To jest problem pierwszoplanowy. Wiem, że łatwiej zajmować się problemami innymi, zastępczymi, a często takimi, które musimy rozwiązywać, sami wcześniej je tworząc – wskutek braku odwagi czy medycznych bądź organizacyjnych kompetencji. Wyrażając to, jestem bezsilny i czuję się niezrozumiany w moim niemalże krzyku.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów i jakości opieki medycznej poruszona przeze mnie sprawa jest kluczowa. Nie tylko dla bezpieczeństwa pacjentów, ale też lekarzy i współpracujących z nimi medyków. I także odpowiedzialnych za system.

Jak to osiągnąć? Jak przełamać naszą niemożność, by marzenie i życzenie tegoroczne się spełniło? Noszę w sobie nadzieję, ale także przekonanie, że rozwiązanie tego problemu jest na wyciągnięcie ręki, nie jest wcale niemożliwe przy okazaniu dobrej woli. Zobaczmy, co stanie się w ciągu roku. Oby tego życzenia i marzenia za rok nie trzeba było powtarzać. ■

WIL-owe spotkania opłatkowe

Grudzień tradycyjnie wypełniają spotkania wigilijne odbywające się zarówno w samym Poznaniu, jak i w delegaturach WIL. Dziękujemy wszystkim organizatorom za pracę, którą wykonali, i kreatywność, jaką potrafią się wykazać. Podziękowania ślemy też wszystkim gościom, którzy zjawili się na uroczystościach, tworząc za każdym razem niezapomnianą atmosferę.

POZNAŃ – spotkania lekarzy seniorów

Komisja ds. Emerytów i Rencistów każdego roku organizuje szereg grudniowych spotkań, zapraszając do udziału lekarzy seniorów z miasta i powiatu poznańskiego. Tym razem uroczystości było pięć, a na każdą zapraszane były osoby w podobnym wieku. *Dzięki temu spotykają się Koleżanki i Koledzy, którzy się znają, często razem studiowali, a ich drogi zawodowe wielokrotnie się przecinały. Zawsze mamy co wspominać, a świąteczna atmosfera sprzyja życzliwym rozmowom* – podkreśla przewodniczący komisji Stanisław Dzieciuchowicz. Spotkania odbywały się w siedzibie WIL oraz w Centrum Konferencyjnym EDU WIL. ■

Fot. Zx Przemysław Ciupka

POZNAŃ – mikołajki z WIL

Z kolei Komisja ds. Integracji, Sportu i Wizerunku zadbała o najmłodszych i ich rodziców. Do Centrum Konferencyjnego EDU WIL zawiął Święty Mikołaj. Dołączyło do niego kilkudziesięcioro dzieci, na które czekały gry, zabawy, tańce świąteczne czy warsztaty czekolady. *Bawiliśmy się świetnie, z twarzy dzieci nie schodziły uśmiechy, a takie wydarzenia dla całych rodzin są nam bardzo potrzebne* – nie ma wątpliwości stojąca za tą inicjatywą lek. dent. Marika Wróbel. ■

Fot. Zx Katarzyna Michalska

KALISZ

Lekarski opłatek odbył się w siedzibie kaliskiej delegatury. W czasie uroczystego spotkania prezes Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego dr Piotr Suda wręczył medale:

„700-lecia szpitalnictwa w Kaliszu” dla prezesa ORL WIL dr. n. med. Krzysztofa Kordela oraz „100-lecia istnienia KTL” dla przewodniczącego kaliskiej delegatury lek. Mariusza Plucińskiego.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się także m.in.: wiceprzewodniczący Rady Miasta Kalisza lek. Mirosław Gabrysiak, skarbnik ORL WIL lek. Michał Dopierała, przewodniczący Komisji Stomatologicznej lek. dent. Jacek Zabielski oraz ks. Jan Ludwiczak.

Fot. 2x Delegatura WIL w Kaliszu

Za oprawę artystyczną odpowiadali sopranistka Małgorzata Piotrowska i pianista Franciszek Musioł. ■

KONIN

Fot. 2x Delegatura WIL w Koninie

Lekarze i lekarze dentyści spotkali się na uroczystej kolacji wigilijnej, która odbyła się w restauracji Żak Smak w Koninie. Przybyło 60 seniorów z rejonu działania konińskiej delegatury. Naszymi gośćmi byli: prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej dr n. med. Krzysztof Kordel, ks. prałat dr teol. Zbigniew Cabański, kustosz Kapituły Uniejowskiej, proboszcz parafii Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Koninie oraz Chór Misericordia parafii św. Faustyny Kowalskiej (Salezianie) w Koninie.

Przewodniczący delegatury lek. Robert Rewekant przywitał w imieniu zarządu i swoim przybyłych seniorów i gości oraz złożył wszystkim życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku. Przypomniał również nazwiska lekarzy i lekarzy seniorów, którzy zmarli w 2023 r. Po krótkich

wystąpieniach dr. Krzysztofa Kordela oraz ks. Zbigniewa Cabańskiego zebrani podzielili się opłatkiem i złożyli sobie osobiście życzenia. Doktor Rewekant poinformował uczestników spotkania o dotychczasowej aktywności delegatury i planach dalszego rozwoju oraz inicjatywach podejmowanych na rzecz seniorów. Nie zabrakło bożonarodzeniowych kolęd w przepięknym wykonaniu Chóru Misericordia pod kierownictwem mgr Elwiry Chojnackiej. ■

LESZNO

Fot. 2x Delegatura WIL w Lesznie

To była rodzinna gwiazdka z udziałem elfów z Krainy Lodu, które dbały o dobry nastrój dzieci i wnuków leszczyńskich lekarzy. Najmłodszy mieli zapewnione gry i zabawy, a ich rodzice m.in. zabawę w „Kółko Fortuny”. *W świątecznej aranżacji mogliśmy wykorzystać do zdjęć stroje teatralne dla uwiecznienia tych bajkowych chwil. Magiczna atmosfera świąt podkreślona melodiami granymi na saksofonie przez Pawła Majdanika sprawiła, że wszystko pięknie się udało i tak wspaniale przez kilka godzin bawiliśmy się razem. Mogliśmy po raz kolejny poddać się świątecznemu klimatowi wspólnych spotkań, szczególnie że tym razem towarzyszył nam radosny śmiech naszych dzieci i wnuków. Spotkanie zakończył walc angielski w choreografii instruktora ze Szkoły Tańca Margo w wykonaniu naszych koleżanek i kolegów lekarzy, którzy uświetnili spotkanie, występując w pięknych sukniach i frakach. Była to też niepowtarzalna okazja, aby uroczystie zakończyć w Lesznie rok doktora Jana Jonstona,* ►

- ▶ którego jednym z owoców było nadanie jego imienia Wojewódzkiemu Wielospecjalistycznemu Szpitalowi w Lesznie w lipcu br., o co zabiegało nasze środowisko – podkreśla przewodnicząca delegatury Lidia Dymalska-Kubasik. ■

OSTRÓW WIELKOPOLSKI

Wspólna celebracja wyjątkowego czasu świąt Bożego Narodzenia odbyła się w restauracji Górecznik pod Ostrowem Wielkopolskim.

Jak co roku nie zabrakło podziękowań, świąteczno-noworocznych życzeń i dzielenia się opłatkiem. Spotkanie uroczyste rozpoczął wiceprezes ORL WIL Wiesław Wawrzyniak, który złożył wszystkim zebranim życzenia, a towarzyszyli mu prezes ORL WIL Krzysztof Kordel oraz wiceprezes ORL WIL Mateusz Szulca.

Fot. 2x Delegatura WIL w Ostrowie Wlkp.

Jestem zaszczycony, że co roku, od ponad 20 już lat, w tak liczonym gronie możemy wspólnie obchodzić nadchodzące święta. To jedyna okazja w roku, kiedy zasiadamy wszyscy razem do stołu, mamy okazję spokojnie porozmawiać i zintegrować się. Od kilku lat Delegatura WIL w Ostrowie do udziału w spotkaniu opłatkowym lekarzy seniorów zaprasza także młodych adeptów tej sztuki, zależy nam na międzypo-

koleniowej integracji i wymianie doświadczeń. Na zaproszenie naszej delegatury odpowiedziało w tym roku blisko 90 lekarzy, wśród nich kilkunastu młodych – to cieszy – mówił podczas spotkania wiceprezes ORL WIL i przewodniczący ostrowskiej delegatury lek. dent. Wiesław Wawrzyniak.

Wigilię uświetnił koncert kolęd pt. „Tuż przed świętami” w wykonaniu Liliany Giernalczyk i Roberta Matuszewskiego. ■

PIŁA

Uroczysta kolacja wigilijna, świąteczno-noworoczne życzenia, wspólne śpiewanie kolęd, długie rozmowy i wspomnienia – tak wyglądało tegoroczne spotkanie opłatkowe zorganizowane przez pilską delegaturę WIL. Dopisały i humory, i frekwencja. Wspólnie ten przedświąteczny czas celebrowało blisko 80 lekarzy i lekarzy dentystów seniorów.

Fot. 2x Delegatura WIL w Piile

Zebranych powitała i złożyła im życzenia przewodnicząca delegatury lek. Joanna Harbuzińska-Turek. Wśród zaproszonych gości był dyrektor biura WIL Marek Saj. O oprawę muzyczną zadbał znany i ceniony pilski muzyk Dawid Krzyk. ■

Absolwencka tradycja trwa

14 grudnia 2023 r., kontynuując wieloletnią tradycję, absolwenci Akademii Medycznej oraz Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu spotkali się na oplatku wigilijnym w sali konferencyjnej WIL przy ul. Szyperskiej.

Uroczysty wieczór zorganizowało Stowarzyszenie Absolwentów naszej *Alma Mater* (SAUMP) wraz z Komisją ds. Emerytów i Rencistów Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

Specjalnymi gośćmi byli nasi koledzy, absolwenci piastujący aktualnie najwyższe funkcje w uczelni: prof. dr hab. n. med. Zbigniew Krasieński – prorektor ds. klinicznych i współpracy z regionem, prof. dr hab. n. farm. Judyta Cielecka-Piontek – kanclerz Kolegium Nauk Farmaceutycznych oraz prof. dr hab. n. med. Jarosław Walkowiak – kanclerz Kolegium Nauk o Zdrowiu.

Naukowym elementem naszych spotkań – zgodnie z tradycją – jest wykład popularyzujący najnowsze trendy w medycynie. Tym razem wystąpił prezes Stowarzyszenia Absolwentów prof. dr hab. n. med. Przemysław Mańkowski, kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Dziecięcej, prezentując wykład pt. „Postęp chirurgii – czy zakończy się cyberchirurgiem?”.

Następnie uczestnicy spotkania zostali zaproszeni do wspólnego kolędowania, które poprowadziła mgr Monika Zych z Poznańskiego Chóru Kameralnego, absolwentka naszej uczelni, na co dzień pracująca w Biurze Koordynatora Programu Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków (we współpracy z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy), a akompaniował jej na instrumencie klawiszowym wiceprezes stowarzyszenia, prof. dr hab. n. farm. Przemysław Mikołajczak. Po koncercie uczestnicy spotkania

Fot. 2x P. Ciupka

opłatkowego przekazali sobie życzenia świąteczne i noworoczne oraz przy serdecznych towarzyskich rozmowach mieli okazję spróbowania wigilijnych potraw.

STOWARZYSZENIE ABSOLWENTÓW
UNIwersytetu Medycznego w Poznaniu

Rok 2023 pod hasłem "Rok Praw Lekarza" za nami, jednak Rzecznicy Praw Lekarza WIL **nie ustają w swoich działaniach** i nadal aktywnie wspierają członków WIL, między innymi poprzez:

- program **prawnik na pierwsze przesłuchanie**,
- **tabliczki** informujące o tym, że w określonych sytuacjach lekarzom przysługuje ochrona prawna właściwa funkcjonariuszowi publicznemu,
- **indywidualną pomoc** w sprawach hejtu, agresji oraz sytuacjach łamania praw lekarza.

Kontakt z kancelarią
Rzeczników Praw Lekarza WIL:
rpl@wil.org.pl, tel. 726 222 303

wil.org.pl/rpl

Komisja ds. Kultury Wielkopolskiej Izby Lekarskiej zaprasza na

SPOTKANIA KLUBU ZDROWIA BODY & MIND MEDICINE

Wyciszające techniki relaksacyjne Dalekiego Wschodu – pomagające w likwidowaniu napięcia, w uspokojeniu emocji, w wyciszeniu umysłu, pomagające w radzeniu sobie ze stresem.

ZAJĘCIA ONLINE

sprawdź: wil.org.pl/klub-zdrowia

OKIEM KONSULTANTA

Przedstawiciele każdej specjalizacji lekarskiej mierzą się z istotnymi wyzwaniami. Oddajemy głos konsultantom wojewódzkim, którzy cyklicznie będą gościć na naszych łamach i dzielić się swoimi spostrzeżeniami.

Dr hab. n. med. Paulina Sobkowiak
konsultant wojewódzki
w dziedzinie alergologii

- **Dr hab. Szczepan Cofta: Pani Doktor, co trzeba uznać za priorytet w kontekście odpowiedzialności konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie alergologii?**

Dr hab. Paulina Sobkowiak: Alergologia obejmuje wiedzę multidyscyplinarną, a wzrastająca częstość zachorowań sprawia, że wiele schorzeń alergologicznych jest leczonych przez lekarzy innych specjalności. W kontekście odpowiedzialności konsultanta priorytetem jest przede wszystkim nadzór nad prawidłową, bezpieczną dla pacjentów realizacją procedur alergologicznych, zwłaszcza immunoterapii, której prowadzenie w mojej opinii powinno być wyłączną kompetencją lekarzy tej specjalności, oraz nad szkoleniem kadry przyszłych alergologów, a także opracowywanie statystyk, sprawozdań i opinii dla potrzeb konsultanta krajowego.

- **Czy kadra alergologów w naszym regionie jest dobrze ukształtowana i wystarczająca?**

Kadra alergologów w Wielkopolsce to grupa dobrze wykształconych i doświadczonych specjalistów. Wielu spośród lekarzy to osoby dojrzałe, pracujące od wielu lat, a co za tym idzie nieuchronnie zbliżające się niestety do wieku emerytalnego. Podobnie jak w innych specjalnościach również w alergologii liczba lekarzy udzielających świadczeń – ok. 80 osób – nie jest wystarczająca, zwłaszcza uwzględniając fakt, że w ramach kontraktu z NFZ pracuje mniejszość z nich. Niemniej jednak nasze województwo spełnia kryterium określone dyrektywą UE w zakresie minimalnej liczby specjalistów w danej dziedzinie na 100 tys. osób.

- **Jakie są wyzwania kształcenia? Gdzie możemy się kształcić?**

Kształcenie alergologów zgodnie ze znowelizowaną ustawą o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 31 sierpnia 2020 r. może być obecnie realizowane przez lekarzy: 1) nieposiadających odpowiedniej specjalizacji I lub II stopnia lub tytułu specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny lub zrealizowanego i zaliczonego modułu podstawowego (tutaj przeznaczone są rezydentury); 2) posiadających specjalizację I stopnia w dziedzinie chorób wewnętrznych lub pediatrii, lub II stopnia, lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych, pediatrii, chorób płuc, otolaryngologii, otorynolaryngologii lub dermatologii i wenerologii; 3) osoby, które zrealizowały i zaliczyły moduł podstawowy w zakresie otorynolaryngologii lub pediatrii. Czas trwania modułu specjalistycznego to 3 lata.

W Wielkopolsce mamy trzy ośrodki posiadające akredytację do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego. Są to: Kli-

nika Dermatologii UM w Poznaniu, Klinika Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej UM w Poznaniu oraz Klinika Pneumonologii, Alergologii Dziecięcej i Immunologii Klinicznej UM w Poznaniu. Na ten moment jest to 11 miejsc specjalizacyjnych, aczkolwiek trzeba podkreślić, że obecnie trwa nowe postępowanie akredytacyjne jednostek szkolących i od marca 2024 r. będą mogły prowadzić szkolenie specjalizacyjne dla nowych osób jedynie te ośrodki, które otrzymają zaktualizowaną akredytację.

Wyzwaniem szkolenia specjalizacyjnego jest zapewnienie w ośrodkach specjalizujących odpowiedniej liczby wykonywanych procedur, adekwatnej do liczby odbywających szkolenie lekarzy, oraz zapewnienie ciągłego nadzoru kierownika specjalizacji – bardzo trudno nadzorować osobę, która szkolenie zgodnie z wymogami i czasem staży odbywa głównie poza jednostką akredytowaną.

- **Czy nadal jest dużo chętnych do podjęcia tej specjalizacji?**

Zainteresowanie alergologią zmienia się dynamicznie, w ostatnich latach wydaje się mniejsze. Podczas uruchamianych dwa razy do roku (wiosna i jesień) postępowaniach kwalifikacyjnych zwykle nie wszystkie miejsca szkoleniowe zostają obsadzone chętnymi do podjęcia szkolenia w tej dziedzinie. Sytuacja ta prawdopodobnie ulegnie zmianie, ponieważ zgodnie z obecnymi przepisami pula miejsc specjalizacyjnych nie jest przypisana do konkretnego województwa. A zatem lekarze chcący podjąć szkolenie specjalizacyjne z regionów, gdzie miejsca szkoleniowe są zajęte, mogą skorzystać z wolnych miejsc w innym województwie. Niekorzystnym aspektem tego rozwiązania jest fakt, że w przyszłości raczej nie zasilą oni kadry udzielającej świadczeń na jego terenie. W Wielkopolsce mamy już osoby, które z tej opcji skorzystały.

- **A infrastruktura alergologiczna, dostępność do oddziałów i poradni – czy wymaga jakichś modyfikacji?**

W alergologii ok. 70 proc. procedur może być i jest realizowana w ramach AOS. Mimo że mniejszość alergologów pracuje w ramach umowy z NFZ, to terminy oczekiwania na poradę, chociaż zróżnicowane w zależności od miejsca w regionie, w przypadku osób dorosłych nie są długie. W niektórych poradniach skierowania w trybie *cito* są realizowane praktycznie na bieżąco. Gorzej sytuacja wygląda w przypadku dostępności świadczeń dla dzieci. W ramach umowy z NFZ świadczeń udziela tylko 13 jednostek. W wielu miastach w ostatnich latach poradnie zostały zlikwidowane, również kilka w Poznaniu. W związku z powyższym ciężar opieki, w tym np. kontynuacja podstawowej procedury alergologicznej, jaką jest swoista immunoterapia alergenowa, został przerzucony na te, które pozostały. Powoduje to znaczne wydłużenie czasu oczekiwania na świadczenia, zwłaszcza dla pacjentów pierwszorazowych.

W alergologii istnieją oczywiście problemy i procedury, które bezwzględnie wymagają hospitalizacji. Należą do nich:

diagnostyka i leczenie nadwrażliwości na leki i jad owadów błonkoskrzydłych, anafilaksja, próby prowokacyjne z alergenami pokarmowymi w przypadku nadwrażliwości typu natychmiastowego, obrzęki naczynioruchowe, w tym HAE czy zespoły eozynofilowe. Wszystkim nam zależy, aby pacjenci byli właściwie diagnozowani oraz optymalnie, nowoczesnie leczeni. W naszym regionie są realizowane wszystkie programy terapeutyczne z zakresu alergologii. Cieszymy się, że pacjenci zyskali dostęp do nowych leków, zwłaszcza biologicznych – dla wielu z nich stanowią one przełom w kontroli choroby i poprawiają ich jakość życia. Niemniej realizacja programów terapeutycznych zgodnie z obowiązującymi procedurami jest wyzwaniem organizacyjnym i – nie ukrywamy – również dodatkowym, koniecznym do realizacji, ale jednak obciążeniem dla oddziałów alergologicznych, w których pracuje niewielu alergologów. Czas oczekiwania na hospitalizację pierwszorazową niestety sukcesywnie wydłuża się (oczywiście nie dotyczy to sytuacji nagłych – „ostrych”). A zatem odpowiedź na pytanie, czy istnieje potrzeba powstawania nowych ośrodków, przede wszystkim w aspekcie programów terapeutycznych musi być twierdząca.

■ **Jakie są najtrudniejsze, a może też najbardziej wstydlive obszary opieki alergologicznej?**

Poza zróżnicowanym i zmiennym, niekiedy niestety też długim czasem oczekiwania na poradę czy hospitalizację, najtrudniejszym problemem wydaje się niedostateczna dostępność do refundowanej immunoterapii alergenowej, okresowo występujące braki w szczepionkach czy zesta-

wach testów diagnostycznych – nadal płacimy cenę za okres pandemii, przerwanie łańcuchów dostaw. Martwi także fakt powstawania ośrodków prywatnych, cieszących się niekiedy popularnością wśród pacjentów, zajmujących się diagnostyką niewystandaryzowaną, nieopartą rzetelnymi dowodami naukowymi, której efekty skutkują np. restrykcyjnymi zaleceniami dietetycznymi. Generalnie jednak na tle całego kraju nie mamy powodów do wstydu.

■ **Jaka jest przyszłość opieki alergologicznej – jakie są największe wyzwania? W jaki sposób powinna być ukształtowana opieka nad pacjentami z astmą ciężką?**

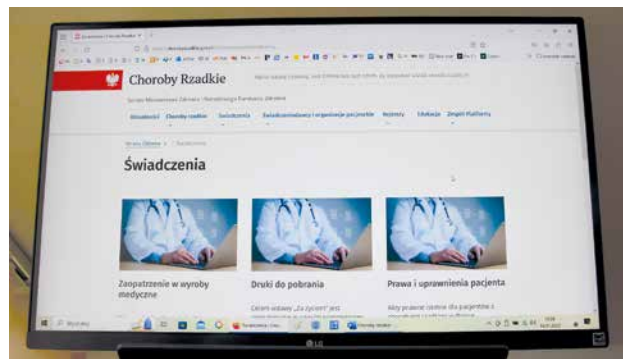
Przyszłość opieki alergologicznej to temat trudny. Obawy budzi wiek lekarzy specjalistów – nie mamy możliwości na ten moment wypełnić coraz bardziej pogłębiającej się luki pokoleniowej, młodszy koledzy kończący specjalizację są niechętni do pracy w szpitalach, a wycena procedur alergologicznych sprawia, że część z nich zamiast w AOS, wybiera zatrudnienie w podstawowej opiece zdrowotnej. Biorąc pod uwagę częstość występowania astmy i POChP, propozycją mającą poprawić jakość opieki nad tymi chorymi jest opieka skoordynowana, w tym m.in. możliwość wykonywania badania spirometrycznego w gabinecie POZ, konsultacji jego wyniku i leczenia chorego ze specjalistą. Czas pokaże, czy faktycznie program ten spełni pokładane w nim nadzieje. Najciężej chorzy, pacjenci z astmą ciężką, wymagający wielokierunkowych działań terapeutycznych, powinni być leczeni w ośrodkach wysokospecjalistycznych przeznaczonych dla tej grupy chorych. ■

Platforma chorobyrzadkie.gov.pl

Nowość w serwisie Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia – strona internetowa o chorobach rzadkich. Zarówno pacjenci, jak i pracownicy systemu ochrony zdrowia znajdują tam fachową wiedzę oraz pomocne wskazówki dotyczące chorób, diagnostyki i leczenia.

Platformę tworzą eksperci zajmujący się chorobami rzadkimi, współpracujący m.in. z organizacjami pozarządowymi. Ma ona być wiarygodnym źródłem informacji oraz budować świadomość społeczną, jest jednym z sześciu obszarów Planu dla Chorób Rzadkich. Zastępca przewodniczącego Rady ds. Chorób Rzadkich prof. Anna Kostera-Pruszczyk mówi: *Razem z Ministerstwem Zdrowia, Centrum e-Zdrowia i ekspertami z wielu ośrodków – zarówno tych, które już mają status krajowych ośrodków eksperckich chorób rzadkich, jak i tych, które powinny go oficjalnie uzyskać w nieodległej przyszłości – zrobimy wszystko, aby pacjenci, lekarze, fizjoterapeuci i inni profesjonaliści, którzy zajmują się pacjentami, mieli dostęp do wartościowych treści na tej platformie.* Platforma w założeniu ma być powszechnie dostępnym wielkim repozytorium informacji na temat chorób rzadkich. Materiały i treści, jak zapewniają jej organizatorzy, będą cyklicznie aktualizowane przez grono specjalistów oraz ekspertów, którzy każdego dnia zajmują się osobami z podejrzeniem lub rozpoznaniem określonej choroby, lub grupy chorób rzadkich. Ideą przewodnią tego przedsięwzięcia jest zwiększenie dostępności oraz wymiana wiedzy o chorobach rzadkich.

Platforma „Choroby Rzadkie” została stworzona dla pacjentów z chorobami rzadkimi, ich rodzin i organizacji pacjentów, lekarzy i innych pracowników ochrony zdrowia

Fot. Andrzeja Pechocki

(specjalistów pielęgniarstwa, położnictwa, fizjoterapii, dietyki, logopedii, zdrowia publicznego), studentów kierunków medycznych (m.in. lekarskiego, pielęgniarstwa, fizjoterapii, dietyki, analityki medycznej, biotechnologii medycznej, zdrowia publicznego), nauczycieli (zwłaszcza prowadzących edukację specjalną i studentów pedagogiki), organizatorów ochrony zdrowia oraz ogółu społeczeństwa.

Mamy nadzieję, czytamy na stronie głównej, że platforma zapewni dostęp do specjalistycznej i zweryfikowanej wiedzy klinicznej, naukowej, ale również organizacyjnej, tym samym stanie się kompleksowym źródłem informacji i będzie przełomowym krokiem w kierunku poprawy sytuacji polskich pacjentów cierpiących na choroby rzadkie oraz ich rodzin. (ap)

Lekarze mają swoje prawa

To było udane zwińczenie wielomiesięcznych działań pod hasłem „2023: Rok Praw Lekarza”. 7 grudnia odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Praw Lekarza, którą wypełniły merytoryczne prelekcje i obszerny panel dyskusyjny. Wszystko dzięki współpracy z Okręgową Radą Adwokacką w Poznaniu.

Przymnijmy, że Okręgowa Rada Lekarska Wielkopolskiej Izby Lekarskiej podjęła przed rokiem symboliczną uchwałę, ogłaszając rok 2023 „Rokiem Praw Lekarza”. Nawiązano przy tym szeroką współpracę z samorządem adwokatów, co pozwoliło podjąć efektywne działania, m.in. w zakresie edukacji i budowania świadomości medyków.

Konferencja stanowiła podsumowanie tego projektu. *Wsparcie, jakie możemy zaoferować naszym Koleżankom i Kolegom, jest dziś na zupełnie innym poziomie, niż było u progu obecnej kadencji. Instytucja Rzecznika Praw Lekarza zyskała kancelarię i nową jakość w działaniu, Koleżanki i Koledzy mogą liczyć na bezpłatną opiekę prawnika przy pierwszym przesłuchaniu, a w wielu gabinetach na terenie całego województwa zawisły nasze tabliczki edukacyjne* – podkreślał prezes ORL WIL dr n. med. Krzysztof Kordel, gratulując wiceprezesowi, pomysłodawcy i głównemu wykonawcy całego przedsięwzięcia lek. Marcinowi Karolewskiemu, który pełni też funkcję Rzecznika Praw Lekarza.

Docenione zostało także zaangażowanie przedstawicielek poznańskiej adwokatury, które poświęciły wiele czasu i energii, by hasło „prawa lekarza” nabrało treści. Medalami Honorowymi Wielkopolskiej Izby Lekarskiej odznaczone zostały wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu adw. Monika Małecka-Mrozewska oraz adw. dr Anna Wilińska-Zelek.

Program konferencji został opracowany tak, by zapewnić uczestnikom jak największe pole do rozmowy, zadawania pytań i wymiany poglądów. Dlatego też każdą sesję wieńczył panel dyskusyjny, kolejno: Czy prawa lekarza stoją w sprzeczności z prawami pacjenta?; Nadużywanie instrumentów prawnych jako element przemocy wobec lekarzy; „Gaszenie pożaru” – zachowanie w trakcie kryzysu medialnego; Lekarz jako pracownik biurowy.

W ciągu całego roku 2023 poświęciliśmy sporo czasu i energii na edukację i wywołanie dyskusji wokół zagadnienia praw lekarzy. Tej dyskusji nie mogło zabraknąć na

konferencji podsumowującej wszystkie podjęte działania. Dzięki współpracy z samorządem adwokatów, za co jeszcze raz serdecznie dziękuję, udało nam się zgromadzić na tym wydarzeniu grono wybitnych ekspertów. Mieliliśmy przyjemność omawiać konkretne problemy w czasie paneli dyskusyjnych, ale też wysłuchać fachowych prelekcji – podkreśla lek. Marcin Karolewski, który otworzył konferencję i wprowadził uczestników w omawianą tematykę. Następnie głos zabrał adw. dr Piotr Karlik, dając wykładnię tego, w jakich przypadkach lekarzowi przysługują prawa i ochrona należne funkcjonariuszowi publicznemu.

Drugą sesję rozpoczęła adw. dr Magdalena Zamroczyńska z wykładem dotyczącym postępowania przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej i jego odmienności względem procedury karnej. Adw. dr Anna Wilińska-Zelek skupiła się natomiast na postępowaniu przed Rzecznikiem Praw Pacjenta. Jednym z problemów, na które zwróciła uwagę, jest fakt, iż stanowisko wydawane przez RPP nie ma charakteru decyzji administracyjnej, co w praktyce uniemożliwia ścieżkę odwoławczą i ewentualną zmianę stanowiska. Związanych z działalnością RPP obszarów, w których naruszane mogą być prawa lekarzy, jest więcej. WIL przy współpracy z adwokatami podjęła już działania, których celem jest ograniczenie zidentyfikowanych problemów.

Sesja trzecia została poświęcona obronie wizerunku lekarza. Zagadnienie na gruncie prawa karnego omówił adw. Michał Burtowy, natomiast pod kątem cywilnym adw. dr Ewa Habryn-Chojnacka.

Ostatnia, czwarta sesja, rozpoczęła się od prelekcji adw. Michała Górskiego poświęconej prawom i obowiązkom lekarzy w zakresie dokumentacji medycznej. Jako ostatnia wykładowniczy wystąpiła adw. Monika Małecka-Mroziewska, która omówiła zagadnienie zabezpieczenia praw pacjenta w czasie postępowania przed sądem.

Zachęcamy do odwiedzania strony internetowej wil.org.pl/rpl, gdzie znajdą Państwo informacje na temat wszelkich oferowanych przez WIL form wsparcia lekarzy, których prawa mogą być naruszane. Bezpośredni kontakt z Kancelarią RPL jest możliwy pod numerem telefonu: 726 222 303.

PRZEMYSŁAW CIUPKA

XIII edycja Konferencji POST EULAR&ACR

W dniach 7–9 grudnia 2023 r. w Poznaniu w „Andersia Hotel&SPA” odbyła się XIII edycja Konferencji POST EULAR&ACR, stanowiąca podsumowanie dwóch najważniejszych światowych konferencji reumatologicznych, które w tym roku miały miejsce w Mediolanie i San Diego.

W wydarzeniu wzięło udział ponad 500 uczestników z całego kraju, a wykłady na temat nowości przedstawianych podczas konferencji europejskiej (EULAR) i amerykańskiej (ACR) prezentowali liderzy polskiej reumatologii. Patronat nad konferencją objęli Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Prezydent Miasta Poznania, JM Rektor Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz Wielkopolska Izba Lekarska.

Obrazy poprzedził jubileusz 70-lecia akademickiej reumatologii w Poznaniu, zgodnie ze źródłami historycznymi – pierwszej w Polsce. Podczas konferencji wystąpił prof. dr hab. Eugeniusz Kucharz, były prezes Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego, przewodniczący sekcji historycznej PTR, przypominając uczestnikom blisko 100-letnią historię polskiej reumatologii. Obecny prezes Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego, kierownik Katedry i Kliniki Reumatologii, Rehabilitacji i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu prof. dr hab. Włodzimierz Samborski przedstawił meandry poznańskiej, akademickiej reumatologii, rozpoczynając od ukazania sylwetki jej inicjatora prof. dr Stefana Kwaśniewskiego.

Po zakończeniu części merytorycznej wręczono wyróżnienia dla lekarzy zasłużonych dla wielkopolskiej reumatologii. Na wniosek Marszałka Województwa Wielkopolskiego Marka Woźniaka Odznaką Honorową „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” wyróżniono prof. Irenę Zimmermann-Górską, dr Bożenę Konieczną, dr Wojciecha Romanowskiego, prof. Włodzimierza Samborskiego oraz nestora poznańskich reumatologów dr Sławomira Witoszyńskiego – byłego asystenta prof. Stefana Kwaśniewskiego.

W dalszej kolejności listy gratulacyjne Prezydenta Miasta Poznania Jacka Jaśkowiaka oraz prezesa Wielkopolskiej Izby Lekarskiej dr. med. Krzysztofa Kordela otrzymali zasłużeni lekarze, pielęgniarki oraz salowe. Następnie Honorowe Medale Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego odebrali poseł Piotr Głowski, JM Rektor Uniwersytetu Medyczne-

Fot. Zx materiały organizatora

go im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu prof. Andrzej Tykarski oraz dyrektor Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. W. Degi UM w Poznaniu dr med. Przemysław Daroszewski.

Po zakończeniu części oficjalnej reprezentanci ośrodków reumatologicznych z całej Polski złożyli życzenia i gratulacje prof. dr hab. Włodzimierzowi Samborskiemu, organizatorowi konferencji.

Wydarzenie prowadziła aktorka Pani Magdalena Smalara, która wraz z towarzyszącymi artystami – prof. Katarzyną Stroińską-Sierant oraz Janem Adamczewskim – uświetniła konferencję występem artystycznym.

Oprac. PROF. WŁODZIMIERZ SAMBORSKI, AGNIESZKA WRÓBLEWSKA

Za nami VII Wielkopolskie Spotkanie Chirurgów Dziecięcych z Pediatrami i Lekarzami Rodzinnymi w Ostrowie Wielkopolskim

Konferencja odbyła się 24 i 25 listopada w Forum Synagoga i Młodzieżowym Domu Kultury. Dyskutowano m.in. o wyzwaniach chirurga podczas rozległych zabiegów onkologicznych u dzieci, leczeniu bólu u najmłodszych pacjentów czy powikłaniach zapalenia płuc w erze postcovidowej. Pomysłodawcą spotkania jest kierownik ostrowskiej chirurgii dziecięcej dr n. med. Witold Miaśkiewicz, a organizatorami Delegatura WIL w Ostrowie Wielkopolskim, Polskie Towarzystwo Chirurgów Dziecięcych i Oddział Chirurgii Dziecięcej i Traumatologii ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim.

Nowości w medycynie i wymiana doświadczeń – to główne idee, które przyświecały tegorocznej konferencji. Spotkanie chirurgów, pediatrów i lekarzy rodzinnych wróciło po czteroletniej przerwie, spowodowanej głównie pandemią. Wśród prelegentów byli prof. Danuta Januszkiewicz-Lewandowska, prof. Irena Wojsyk-Banaszak, prof. Przemysław Mańkowski, prof. Jarosław Walkowiak, dr n. farm. Dorota Kołodziej. Swoją obecnością spotkanie zaszczylił też prof. Janusz Bohosiewicz.

Spotykamy się po czterech latach przerwy, stąd duża różnorodność tematów. Jest o czym mówić, mnóstwo się w tym czasie w medycynie wydarzyło i dobrze jest być na bieżąco. Za nami ciekawe wykłady i kuluarowe rozmowy. Chirurgia dziecięca to nie tylko to, co dzieje się na sali operacyjnej. Bardzo ważne jest, by lekarze różnych specjalizacji ze sobą współpracowali – mówił kierownik naukowy dr n. med. Witold Miaśkiewicz.

Postcovidowy stan pacjentów był jednym z tematów rozmów podczas ostrowskiej konferencji, ale sporo czasu poświęcono też zagadnieniom pulmonologicznym, oparzeniom i nowotworom u dzieci. W spotkaniu udział wzięli lekarze z całej południowej Wielkopolski, a także z Poznania, Konina, Koła, Gostynia i Torunia.

Po długiej przerwie powróciliśmy do organizacji Wielkopolskich Spotkań Chirurgów Dziecięcych z Pediatrami i Lekarzami Rodzinnymi. Wyszliśmy naprzeciw zapotrzebowaniu środowiska lekarskiego. Zainteresowanie lekarzy wykładami z dziedziny onkologii dziecięcej, mukowiscydozy czy leczenia oparzeń pokazuje ogromną potrzebę organizacji takich wydarzeń szkoleniowo-integracyjnych. Cenne jest zwłaszcza to, że spotykają się w Ostrowie lekarze rodzinni, pediatrzy z chirurgami. Wymiana doświadczeń korzystnie wpłynie na opiekę i leczenie małych pacjentów – podkreślił lek. dent. Wiesław Wawrzyniak, wiceprezes ORL WIL.

Czas covidowy zmienił w medycynie wiele. Chorób, które mieliśmy przed pandemią zaledwie kilka w roku, teraz występuje po kilka w miesiącu. Chodzi tu na przykład o ciężkie zapalenie płuc u dzieci. Kiedyś było kilka przypadków w roku, obecnie nie ma tygodnia, by się to nie zdarzyło. Dwa lata dzieci były pozamykane, nie było wymiany flory bakteryjnej i wirusowej. Po powrocie do przedszkoli i szkół się zaczęło. Dzieci nie mają odporności, stąd choroby atakują je mocniej,

Fot. 3x Anna Grzesiak

zachorowania przechodzą ciężiej. Widzimy to doskonale po naszych oddziałach. Znacznie więcej jest też nowotworów, i to tych, które nigdy nie występowały u dzieci lub występowały rzadko. Chirurgia onkologiczna dziecięca zmieniła się, stała się bardziej nieprzewidywalna. Stąd podczas wykładu starałem się pokazać, że chirurgia ta jest wyjątkowo trudna i problematyczna, chciałem wyczulić lekarzy pierwszego kontaktu, na jakie symptomy mają zwracać uwagę, żeby te dzieci trafiały do szpitala bardzo szybko – powiedział prof. Przemysław Mańkowski.

Spotkaniu towarzyszyło Forum Młodych Lekarzy oraz Forum Studentów Medycyny. Patronat honorowy objął JM Rektor Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu prof. Andrzej Tykarski.

ANNA GRZESIAK

Przychodzi prokurator do lekarza, idzie lekarz do prokuratora...

Zatytułowany jak powyżej wykład prezes ORL WIL i specjalista medycyny sądowej dr n. med. Krzysztof Kordel wygłosił w pilskiej delegaturze. Szkolenie odbyło się 25 listopada.

Lekarze biorą udział w postępowaniu karnym w różnych rolach – zarówno jako podejrzany, świadek czy też poszkodowany. W każdej z tych ról przysługują nam prawa i obowiązki, warto je znać i umieć się w tej sytuacji odnaleźć – podkreślał dr Kordel.

Prelekcja wzbudziła duże zainteresowanie wśród uczestników, nie brakowało pytań i żywej dyskusji. Delegatura planuje już kolejne spotkanie z tematyką okołoprawną. O terminie poinformujemy na stronie internetowej. ■

Fot. Delegatura WIL w Pile

Psychiatryczne „ABC” dla lekarzy rodzinnych i nie tylko

19 grudnia w siedzibie Delegatury WIL w Koninie odbyły się warsztaty psychiatryczne kierowane głównie do lekarzy pracujących w podstawowej opiece zdrowotnej.

W trakcie interaktywnego spotkania omówiono m.in. zasady leczenia bezsenności, używania benzodiazepin oraz diagnostyki zaburzeń lękowych i depresyjnych. Warsztaty poprowadziła psychiatra lek. Anna Rewekant. Miłym akcentem był liczny udział lekarzy różnych specjalności, w tym zabiegowych.

Spotkanie otworzyło cykl warsztatów o charakterze praktycznych i interaktywnych szkoleń z lekarzami rozpoczynającymi swoją samodzielną pracę. Prowadzącymi wydarzenia będą młodzi lekarze z doświadczeniem kilkuletniej pracy

w danej specjalności medycznej, którzy podzielą się również informacjami przydatnymi w organizacji pracy młodego lekarza. (cep)

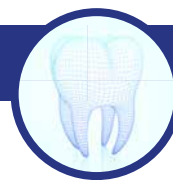
Ekspertki Zespół ds. Monitorowania i Oceny Sytuacji Dotyczącej Zagrożeń Związanych z Chorobami Zakaźnymi

11 stycznia 2024 r. minister zdrowia Izabela Leszczyna powołała ekspertki Zespół ds. Monitorowania i Oceny Sytuacji Dotyczącej Zagrożeń Związanych z Chorobami Zakaźnymi, w skład którego weszli dwaj przedstawiciele poznańskiego świata naukowego, regularnie goszczący na łamach naszego pisma: członek ORL WIL prof. dr hab. Jacek Wysocki (Katedra i Zakład Profilaktyki Zdrowotnej) i dr hab. Piotr Rzymiski, prof. UMP (Zakład Medycyny Środowiskowej).

To pierwsze ciało doradcze powołane przez minister zdrowia. Do zadań 11-osobowego zespołu, któremu przewodniczyć będzie prof. dr hab. Robert Flisiak (Uniwersytet Medyczny w Białymstoku) należeć będzie doradzanie minister zdrowia w zakresie epidemiologii, profilaktyki, diagnostyki i terapii chorób zakaźnych oraz monitorowanie źródeł informacji medycznej i epidemiologicznej w obszarze potencjalnych zagrożeń epidemicznych związanych z czynnikami biologicznymi (wirusowymi, bakteryjnymi, pasożytniczymi).

Źródło: ump.edu.pl.

Rubryka stomatologiczna

Dr n. med. Anna Kurhańska-Flisykowska
Komisja Stomatologiczna ORL WIL

Zachwył i wątpliwości

Konferencja „Zmęczenie – jego rola i wpływ na wygląd twarzy” (o której więcej przeczytacie Państwo w osobnym artykule) dofinansowana przez WIL nasuwa oprócz zachwytu nad erudycją wykładowców wątpliwości co do pożytku z „patopsychologii” (określenie używane przez psychologów), której obecność w naszej rzeczywistości narasta i tworzy rynek dla osób czytających kobiece czasopisma z tekstami na poziomie reklam podpasek. A specjalizację „psychoterapia” zgodnie z ubiegłorocznym rozporządzeniem MZ ukończyć może nie tylko psycholog czy lekarz, ale także socjolog, pedagog czy magister nauk o rodzinie. Jeśli będziesz wyspana, zadbaną, zrelaksowaną – łatwiej ograniczysz stres. Z całą pewnością tak, ale to nie pomoże rezydentce na SOR w dniu, w którym cały Poznań łamał sobie ręce i nogi. Co robił stres z lekarzami, widzieli psychiatrzy podczas pandemii. Mimo perfekcyjnego makijażu, medytacji i modlitwy były to objawy stresu pourazowego i strachu o uzależnienie od leków. Przepraszam osoby, które poczuły się dotknięte. Generalnie lekarze wiedzą, że ponieważ są najlepiej wykształconą grupą zawodową, jeżeli nie pomogą sobie sami, to niewiele mogą oczekiwać z zewnątrz. I tyle. Stało się, zaciągnij kurtynę i idź dalej – tak mówiono na początku wojny w Kijowie. I tak mówią tam do dziś. Dlatego dobrze jest wiedzieć, do kogo oprócz Pana Boga można zwracać się z prośbą o pomoc. I nie o spacer na słoneczku miało chodzić w programie konferencji dla lekarzy.

Z podziękowaniem

Stomatologia jest wdzięczna prof. Joannie Twarowskiej-Hauser za jej skuteczną reakcję na naszą prośbę o tydzień zajęć z wstępnej diagnostyki klinicznej osób z problemami wymagającymi leczenia w Klinice Psychiatrii. Nie tylko depresji, ale i psychoz, a także osób, które mogą być niebezpieczne dla lekarza i personelu. Niby nic, ale młodzieniec pozorujący cios w twarz pielęgniarki po sekundzie powiedział: „Ja tylko trenuję, przecież pani bym nie uderzył”. Chłopaka odciągnął ojciec, policjant, który posyłał nastolatka na zajęcia z krav magi w chwilach wolnych od pobytu w „Dziekanca”. Ochrońniczka ma szkła ósemki i 70 lat. Pielęgniarki mamy tylko dwie: jedna skaperowana z chirurgii na Lutycy, druga z uczelnianej Psychiatrii. Są chodzącym błogosławieństwem. Studenci zadziwili mnie umiejętnością rozmowy z pacjentami ze Szpitalnej, której nie my ich uczyliśmy, tylko lekarze z Kliniki Psychiatrii. I dzięki im za to.

Informowaliśmy na stronie internetowej o kształceniu podyplomowym prowadzonym w delegaturach w Pile, Koninie, Ostrowie Wielkopolskim czy Lesznie. Super, że lubią Państwo te spotkania. Dziękuję szczególnie serdecznie prof. Beacie Czarneckiej i dr Agacie Małkowskiej-Lanzafame.

Niewykorzystane pieniądze

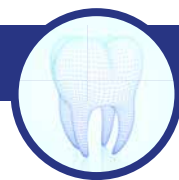
Na stronach NFZ w dniach 11–13 stycznia można było przesłać dostępność do leczenia stomatologicznego dla pacjentów. Dysponujemy w Wielkopolsce 495 miejscami, które podpisały kontrakty z NFZ. Jesteśmy też regionem, w którym dodatkowe pieniądze, którymi dysponuje nasz oddział NFZ dla stomatologii, w 2023 r. nie zostały w pełni wykorzystane. Sprawdzamy – czy z powodu przerażających kolejek? Nie. Z powodu braku chętnych do współpracy? Raczej tak. NFZ ogłasza konkursy – brak zgłoszeń. W Poznaniu mamy 116 gabinetów stomatologicznych współpracujących z NFZ (w 2019 r. było ich 203), Warszawa ma obecnie 158. Średni czas oczekiwania na pierwszą wizytę wynosi 63 dni (od 0 do 1 roku). Po odrzuceniu z zestawienia ortodontacji będzie to średnio w Wielkopolsce 28 dni czekania.

A w szczegółach? Czas oczekiwania na pierwszą wizytę u dentysty wynosił 13 stycznia 2024 r. w Poznaniu średnio 63 dni, ale wolne miejsca były jutro lub pojutrze. Wydaje się, że to głównie ortodontja nakręca statystykę, bo trzeba pilnie przyjąć dzieci do 12. roku życia, a potrzebna byłaby możliwość leczenia dzieci, które już same potrafią docenić to, co dla nich robi specjalista, czyli trochę starszych. Przy tym dzieciom w wieku powyżej 12 lat nie przysługuje leczenie wad zgryzu w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W Kaliszu, gdzie placówek kontraktujących z NFZ jest 14, czeka się średnio 23 dni, w Ostrowie (13 placówek z NFZ) 37 dni, w Pile (10 placówek) średnio czekamy 63 dni, w Koninie (10 gabinetów) średnio czekamy 41 dni. W Lesznie gabinetów z NFZ jest 11, oczekiwanie na pierwszą wizytę to 64 dni. Gniezno ma 27 placówek z kontraktem, a czas oczekiwania to średnio 16 dni (komunikat z 13 stycznia). W Ostrzeszowie, gdzie zostały tylko 4 placówki z NFZ, czas oczekiwania to 7 dni. Przegląd kalendarzy gabinetów pokazuje, że w praktyce możemy się zapisać na kolejny dzień albo oferuje się wolny termin najdalej w ciągu tygodnia. Dłużej (około miesiąca) czasem czeka się na planowane usunięcie bezobjawowej ósemki.

Początek roku, gorący poświęteczny czas. Słyszymy o rezygnacjach z NFZ-tu nie tylko ze względu na emeryturę i stan kręgosłupa, lecz także z uwagi na konieczność inwestycji w odnowienie sprzętu, której koszt już się nie zwróci. Kilka osób przestraszył wyrok warszawskiego sądu, który przyznał rację sanepidowi. Wizytatorki zakwestionowały stan autoklawu, który nie miał podłączonej drukarki, a testy biologiczne nie były wykonywane przy każdorazowym włączeniu urządzenia. Nawet współcześnie wyglądające sprzęty, w dobrym stanie, mają czasem 20 lat – czyli dla niektórych urządzeń deadline... Dyskusja o tym, czy potrzebny jest publiczny płatnik w stomatologii, sprowokowana niemądrym tytułem: „Nie chodźcie na NFZ” wydaje mi się bez sensu.

Rubryka stomatologiczna

Jest bardzo potrzebny. Usługi opłaca jednak państwo swoim obywatelom. W tym roku aż za 90 zł. Lekarza, który pracuje inaczej, czyli „lepiej” w swojej praktyce niż w NFZ, nie znam. Jeżeli nie lubisz zawodu, to nie lubisz. Jeśli nie rozpoznasz złamania, nowotworu, wady zgryzu, jeśli nie leczysz kanałowo, nie usuwasz zębów, nie chcesz zrobić protezy, to znaczy, że przeszedłeś na emeryturę lub nie zacząłeś samodzielnie praktykować. Wszystko jedno gdzie.

Parę lat temu odkupienie praktyki w Holandii wymagało zarobienia wcześniej w uspołecznionych ambulatoriach

200 tys. euro. Inaczej nie można było zacząć praktykować prywatnie. W Polsce już za chwilę zaleją nas dostępne u fryzjera gabinety higieny jamy ustnej. Nie jestem do nich przekonana.

Przed laty Szwecja promująca energicznie szkolenie higienistek i ich współdziałanie w terapii dla oszczędzenia czasu lekarza wycofała się z przeglądów okresowych uzębienia dzieci i młodzieży w szkołach, które wykonywały przez pewien czas higienistki. Jednym z powodów był nagły przyrost próchnicy na powierzchniach stycznych... ■

Sprawozdanie z Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Zmęczenie – jego rola i wpływ na wygląd twarzy”

Prof. dr hab. Teresa Matthews-Brzozowska

Prof. dr hab. Ewa Mojs

24 listopada 2023 r. w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym UM w Poznaniu odbyła się Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Zmęczenie – jego rola i wpływ na wygląd twarzy” zorganizowana przez Klinikę Ortodontyki i Dysfunkcji Narządu Żucia, Katedrę i Zakład Psychologii Klinicznej, Katedrę Nauk Społecznych i Humanistycznych, Katedrę Chirurgii Stomatologicznej, Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej przy współdziałaniu Poradni Estetyki Twarzy UCSiMS oraz Polskiego Towarzystwa Lekarzy Estetyki Twarzy. Patronat nad tym wydarzeniem objęli: Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu prof. Andrzej Tykarski, Naczelna Izba Lekarska, Prezydent Miasta Poznania oraz Wielkopolska Izba Lekarska.

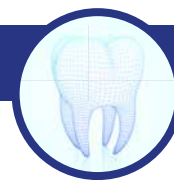
Konferencja, w której uczestniczyło ok. 100 osób, rozpoczęła się o godz. 9.00 od przywitania gości oraz prelegentów. Jako pierwszy z referentów głos zabrał prof. dr hab. Stanisław Kowalik, prezentując wykład pt. „Psychofizjologiczna analiza struktury i funkcji zmęczenia”. Pan Profesor przedstawił trzy podejścia do badania zmęczenia: neurofizjologiczne, psychologiczne i psychofizjologiczne. Jako zwolennik traktowania zmęczenia jako stanu psychofizjologicznego, podjął próbę wyjaśnienia nam mechanizmów jego powstawania, zróżnicowania wewnętrznej struktury oraz pełnionych funkcji adaptacyjnych i nieadaptacyjnych. Prelegent zwrócił szczególną uwagę na proces subiektywnego rozpoznawania zmęczenia, regulacyjną funkcję zmęczenia wobec aktywności życiowej oraz na zmęczenie chroniczne, jako stan patologiczny.

Następnie prof. dr hab. Ewa Mojs wygłosiła referat „Zmęczenie a sen, czy mamy złotą receptę?”. Na wstępie zostaliśmy wprowadzeni w fizjologiczne aspekty snu, który zajmuje 1/3 życia człowieka i jako stan fizjologiczny przyczynia się do regeneracji fizycznej i psychicznej organizmu. Czynniki związane ze stylem życia oraz towarzyszący temu stres przyczyniają się do zmniejszenia liczby godzin snu, a w konsekwencji do niepełnej regeneracji organizmu, która prowadzi do zaburzeń zdrowotnych. Zaburzenia snu mogą prowadzić do powstania „błędnego koła bezsenności” polegającego na odczuwaniu zmęczenia fizycznego, prowadzącego np. do zwiększenia czasu pobytu w łóżku, zwiększonego czasu spania, wyczerpania fizycznego, które prowadzi do lęku przed zaburzeniami snu. Wystąpienie schematu może powodować konieczność interwencji terapeutycznych zarówno farmakologicznych, jak i behawioralnych.

Z kolei prelekcja prof. dr hab. Ewy Baum poruszała niezwykle ważne kwestie związane z duchowością jako czynnika chroniącego przed zmęczeniem. Prelegentka mówiła, że duchowość jest atrybutem każdego człowieka, ale w różnym stopniu każdy jej doświadcza np. jako odczuwanie spokoju i harmonii wewnętrznej czy wrażliwości na piękno. Odczuwanie głębszego sensu egzystencji chroni przed rutyną, wypaleniem zawodowym czy biernością. Samoświadomość, autonomia decyzji oraz wiedza oparta na doświadczeniu życiowym są czynnikami, które chronią przed apatią, zniechęceniem, zmęczeniem. Rola czynnika duchowego w tym procesie wydaje się mieć kluczowe znaczenie.

Mgr Aleksandra Gil przybliżyła bardzo ważną, choć budzącą wiele kontrowersji kwestię związaną z medycyną estetyczną, a mianowicie zagadnienie granic kompetencji lekarza i lekarza dentystry w świetle stanowisk samorządu lekarskiego. Prelegentka podkreśla, że nie ma specjalizacji o nazwie „medycyna estetyczna”, choć powszechnie taki termin jest używany, a świadczenia z zakresu medycyny estetycznej to działania estetyczno-naprawcze stanowiące o poprawie wyglądu zewnętrznego poprzez ingerencję procedurami me- ▶

Rubryka stomatologiczna

- dycznymi w tkanki i narządy ludzkie. Największym jednak problemem, z jakim obecnie mamy do czynienia, jest brak konkretnych regulacji i wytyczenia granic, kto i jakie zabiegi z zakresu medycyny estetycznej może wykonywać. W przestrzeni publicznej trwa dyskusja na temat tego, czy i jakie zabiegi może przeprowadzać lekarz, lekarz dentysta czy kosmetolog. Mając na względzie bezpieczeństwo pacjentów oraz ich ochronę przed ewentualnymi następstwami zabiegów medycyny estetycznej, konieczne jest podjęcie działań stanowiących odpowiedź na szereg kształtujących się w tej materii pytań, m.in.: gdzie kończą się kompetencje lekarza dentysty, jakich granic lekarz dentysta przekraczać nie powinien i jakie mogą być tego konsekwencje, jakie zabiegi może wykonywać kosmetolog, a jakich nie powinien się podejmować?

Prof. dr hab. Marzena Wyganowska wygłosiła referat na temat roli światła w terapii zmęczenia. Prelegentka podkreślała, że światło jest życiem, a objaw zmęczenia zapobiega nadmiernemu wydatkowaniu energii. Osłabienie, bóle głowy, senność to pierwsze oznaki wyczerpania. Zespołowi chronicznego zmęczenia towarzyszą: infekcje, zmiany układu immunologicznego, stres wpływający na biochemię organizmu, zmiany w produkcji energii, możliwy związek genetyczny. Poza prawidłową suplementacją i dietą metoda fotobiostymulacji jest uznawana za jedną z najkorzystniejszych w procesie ich regeneracji, a nowością w terapii zmęczenia jest wprowadzanie światła o wybranej długości fali bezpośrednio do krwiobiegu.

Wykład na temat dentystrycznych aspektów wpływających na wizualne oznaki zmęczenia twarzy wygłosiła prof. dr hab. Teresa Matthews-Brzozowska. Prelegentka zwracała uwagę, że zmęczenie twarzy może się objawiać nasileniem występowania zmarszczek na twarzy, a np. utrata zębów w górnym łuku zębowym – poprzez brak podparcia dla wargi górnej – przyczyniać się będzie do powstawania zmarszczek wokół ust. Zaopatrzenie pacjenta protezami zębowymi poprawia wygląd zmarszczek wokół ust, linii marionetek, bruzd nosowo-wargowych, linii kącików ust czy wypełnienia wargi górnej i dolnej. Również istotne znaczenie dla zaawansowania procesu powstawania zmarszczek wokół oczu, zmarszczek podoczodołowych, a także dla zmarszczek wargi górnej i kąta ust ma liczba zębów.

Dr n. med. Joanna Kasperkowicz w swoim wystąpieniu pt. „Jakie zabiegi fizjoterapeutyczne można zalecić dla zmęczonej twarzy” starała się ukazać, że starzenie się, stres, nieprawidłowe napięcie mięśniowe, a niekiedy i bólu z biegiem czasu mogą przyczynić się do powstawania zmarszczek oraz utraty wiotkości skóry. Prelegentka podkreślała, że z wiekiem ował twarzy ulega zmianie, co może sprawić, że osoba może być odbierana np. jako smutna. Zarówno na kształt twarzy, jak i na powstawanie zmarszczek oddziałują m.in. mimika, pozycja spoczynkowa języka, nieprawidłowy tonus mięśni w obrębie głowy, bruksizm bądź zaburzenia stawów skroniowo-żuchwowych. Poprzez zastosowanie odpowiednio dobranych ćwiczeń, drenaż limfatyczny oraz terapię manualną możemy spłycić powstałe zmarszczki, a także ujędrnić skórę twarzy.

Jako ostatnia wystąpiła dr n. med. Agata Skalska-Stochaj, przedstawiając referat „Metody niwelowania oznak zmęczenia twarzy”. Procedury kosmetologiczne jako zabiegi nieinwazyjne mogą skutecznie niwelować efekt zmęczonej twarzy poprzez koncentrację działań na pobudzeniu krążenia krwi, poprawie metabolizmu komórkowego, przywróceniu kolorytu, ujędrnieniu i pobudzeniu procesów regeneracyjnych. Efekty można osiągnąć dzięki masażom oraz zabiegom takim jak: oczyszczanie wodorowe, oksybrażja, eksfoliacja, ultradźwięki, elektrostymulacja, radiofrekwencja, karboksyterapia, których zadaniem jest pobudzanie syntezy włókien kolagenowych, wzmacnianie struktury skóry, co w efekcie przekładać się powinno na młodszy, odświeżony wygląd twarzy.

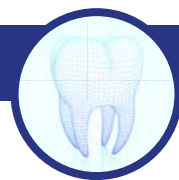
Konferencję zamknęła prof. dr hab. Teresa Matthews-Brzozowska, która podziękowała uczestnikom za przybycie i czynny udział w bardzo burzliwej dyskusji. Podjęty przez organizatorów konferencji temat poruszał niezwykle ważne kwestie dotyczące zmęczenia, którego wszyscy doświadczamy jako naturalnej odpowiedzi organizmu na wzmożoną pracę, naszą aktywność fizyczną i stres. Zmęczenie to fizjologiczny odruch obronny, który może niekorzystnie wpływać na funkcjonowanie organizmu, utratę energii, ale także dawać oznaki widoczne na twarzy, np. w postaci utraty kondycji skóry, elastyczności czy kolorytu.

O endodoncji w kontekście wytycznych Europejskiego Towarzystwa Endodontycznego

„Endodoncja na pograniczu prawa medycznego i obecnych rekomendacji dotyczących leczenia kanałowego obowiązujących w Europie” – to temat wykładu, który odbył się 8 grudnia w Delegaturze WIL w Pile. Prelegentem była dr n. med. Agata Małkowska-Lanzafame, specjalista endodoncji mikroskopowej i rehabilitacji stawów skroniowo-żuchwowych, były adiunkt Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Tematyka wykładu była nieprzypadkowa. O rekomendacjach sformułowanych przez Europejskie Towarzystwo Endodontyczne mówi się mało, wciąż nie są powszechnie znane w środowisku lekarskim – podkreślała podczas spotkania dr Agata Małkowska-Lanzafame. Wytyczne, o których mówiłam podczas wykładu, są sformułowane przejrzysto i precyzyjnie, dzięki temu mogą one nam, lekarzom, bardzo ułatwić codzienną praktykę, jeśli wiemy, jak je stosować i w jakich

Rubryka stomatologiczna

ramach to leczenie powinno być realizowane. Niezależnie, czy jesteśmy praktyką specjalistyczną, pracujemy z mikroskopem czy praktyką realizującą kontrakt z NFZ, wytyczne są i nas obowiązują – zwróciła uwagę.

Podczas spotkania rozgorzała dyskusja. Uczestnicy zadawali sporo pytań – zarówno tych z pogranicza endodoncji, jak i protetyki. Pytano m.in. o procedury stosowane przy powikłaniach, ustaleniu konkretnego momentu, w którym trzeba przekazać ząb do leczenia specjalistycznego, czy jak wygląda sprawa kwalifikacji pacjenta do powtórnego leczenia kanałowego, a także o rozszczeniach z jego strony.

Zapoczątkowaliśmy szkolenia stomatologiczne w Pile z kilku powodów, głównie to integracja środowiska stomatologicznego, a także wymiana doświadczeń. Nasze gabinety mamy blisko siebie, a w ogóle nie znamy się. Przed laty środowisko pilskie spotykało się na zebraniach PTS, które pilotaował śp. dr Karol Fabijanowski. Wszyscy tęsknimy za tymi czasami – mówi lek. dent. Agnieszka Czapiewska-Kawczyńska, która zainicjowała kolejne już szkolenie w delegaturze.

Kształcenie podyplomowe jest nieodzownym elementem kariery każdego lekarza i lekarza dentystry. Endodoncja to dobry przykład dziedziny, której rozwój wymusza na stomatologach aktualizowanie swojej wiedzy.

Frekwencja i opinie uczestników po ostatnim wykładzie świadczą, że zarówno tematyka, jak i dobór prelegentów trafia w zapotrzebowanie i oczekiwania lekarzy. Co więcej,

Fot. Delegatura WIL w Pile

atmosfera tych spotkań dowodzi, że próba reaktywacji regularnych spotkań stomatologów i powrót do wieloletniej ich tradycji był strzałem w dziesiątkę. Otrzymujemy zapytania, czy mogą w nich wziąć udział lekarze spoza terenu delegatury czy nawet WIL. Wychodząc naprzeciw tym prośbom, mając na uwadze również cel integracyjny, jesteśmy otwarci na współpracę – podsumowała spotkanie Joanna Harbuzińska-Turek, przewodnicząca pilskiej delegatury.

W planach kolejne stomatologiczne szkolenia. O tematach będziemy informować na łamach biuletynu informacyjnego WIL, stronie internetowej oraz na Facebooku.

ANNA GRZESIAK

Zarządzanie w zdrowiu w obliczu zmian klimatu i prawa

Zielone rozwiązania wdrażane w szpitalach, wyroby medyczne w kontekście aktualnych aktów legislacyjnych czy kompleksowe wyposażenie w aparaturę medyczną – takie m.in. tematy poruszają eksperci kluczowych organizacji w ochronie zdrowia podczas targów SALMED. Dawka specjalistycznej wiedzy towarzyszą bogatej ekspozycji innowacyjnego sprzętu i wyposażenia dla placówek medycznych to od lat wizytówką tego wydarzenia. Część wystawców już dzisiaj zapowiada premiery produktów rewolucjonizujących współczesną medycynę.

Zróżnicowany program targów skierowany głównie do menedżerów szpitali i przychodni, właścicieli gabinetów, lekarzy, fizjoterapeutów, ratowników medycznych oraz wszystkich zainteresowanych osób zawodowo związanych z ochroną zdrowia będzie istotnym elementem targów SALMED. Sceny konferencyjne usytuowane w przestrzeni ekspozycyjnej czołowych firm medycznych pozwolą łączyć naukę i ekspercką wiedzę z aktualnymi trendami tej branży. Najbliższa edycja targów SALMED odbędzie się 19–21

marca 2024 r. na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Wydarzenie zostało objęte patronatem Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. Przedstawiciele izby będą obecni w specjalnie wydzielonej przestrzeni ekspozycyjnej. Nie zabraknie także merytorycznej wiedzy, którą eksperci WIL podzielą się z uczestnikami targów.

Zielone szpitale

Rok 2023 to najcieplejszy rok w historii pomiarów – alarmują naukowcy zaangażowani w program obserwacji Ziemi Copernicus. Tymczasem gdyby ochrona zdrowia była państwem, to byłaby piątym emitentem gazów cieplarnianych na świecie. O tych zagadnieniach, a także o konkretnych zielonych rozwiązaniach w placówkach ochrony zdrowia będą rozmawiać eksperci na konferencji *Green Healthcare and Business* podczas targów SALMED. Organizatorem ►

- ▶ spotkania jest Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych (POSUM).

Skutki zmian klimatycznych grożą podważeniem dokonanych w dziedzinie zdrowia publicznego osiągniętych w ciągu ostatnich 50 lat i przyczyniają się do chorób układu oddechowego, chorób serca, udarów, niektórych nowotworów, a także odpowiadają za bezpośrednie urazy spowodowane złą jakością powietrza, odpadami, zanieczyszczoną wodą pitną i zdarzeniami wynikającymi ze zmiany klimatu, takimi jak pożary, powodzie czy inne ekstremalne zjawiska pogodowe.

Czas wpisać zielone priorytety do zarządzania opieką zdrowotną oraz premiować ośrodki zdrowia, które zmniejszają swój ślad węglowy, i o tym będziemy rozmawiać w Poznaniu podczas konferencji Green Healthcare and Business in Poznań w trakcie targów medycznych SALMED. Organizatorem wydarzenia jest Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych, który konsekwentnie wdraża zielone rozwiązania w placówce – zapowiada Konrad Zaradny, dyrektor POSUM.

Sektor ochrony zdrowia musi przede wszystkim złagodzić swój negatywny wpływ na klimat i ograniczyć ślad węglowy. Światowa organizacja *Health Care Without Harm*, do której należy POSUM, działa w obszarze przekształcenia opieki zdrowotnej na całym świecie, tak aby zmniejszała ona swój wpływ na środowisko, będąc kotwicą społeczności zrównoważonego rozwoju i liderem globalnego ruchu na rzecz zdrowia środowiskowego.

Do udziału w konferencji zaprosiliśmy polskich i zagranicznych ekspertów, a także przedstawicieli szpitali przyjaznych klimatowi z różnych krajów Europy, którzy wdrażają zielone rozwiązania w sektorze odpadów medycznych, farmaceutyków, pasywnego budownictwa szpitalnego, odnawialnej energii, zdrowej żywności czy zrównoważonych zamówień i zakupów, a także ograniczają używanie plastiku i produktów jednorazowych. Będziemy mówić m.in. o tym, jak wykorzystanie algorytmów sztucznej inteligencji i robotyki może przyczynić się do zrównoważenia ochrony zdrowia i pokażemy wiele unikatowych rozwiązań – mówi Konrad Zaradny.

POLMED rozwieje prawne wątpliwości

Wyroby medyczne są niewątpliwie jednym z filarów systemu ochrony zdrowia. Jak zatem wprowadzać regulacje prawne dla rynku technologii medycznych, uwzględniając jednocześnie jego złożoną charakterystykę i mając na względzie międzynarodowe standardy? Na to i wiele innych pytań odpowiadać będą eksperci podczas panelu dyskusyjnego organizowanego w ramach targów SALMED przez Ogólnopolską Izbę Gospodarczą Wyrobów Medycznych POLMED. *Aktualna legislacja stawia wiele wyzwań producentom i dystrybutorom wyrobów medycznych, a także pracownikom systemu ochrony zdrowia. Podczas tegorocznych targów medycznych SALMED postaramy się rozwiać wiele wątpliwości tych podmiotów – mówi Arkadiusz Grądkowski, prezes POLMED.*

Jak zapowiada szef izby podczas debaty zostaną poruszone kwestie związane z prawem zamówień publicznych i pozacenowymi kryteriami oceny ofert. Pod lupę ekspertów zostanie wzięte rozporządzenie o reklamie wyrobów medycznych, która od początku funkcjonowania budzi wątpliwości, a także kolejny kontrowersyjny akt prawny: rozporządzenie

w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. *W ostatnich latach wykaz został zaktualizowany nie tylko w obrębie zwiększonego finansowania poszczególnych produktów, ale także nastąpiło rozszerzenie listy pozycji na wykazie, jak i zmiana kodów do nich przypisanych. W rezultacie pacjenci otrzymali większy dostęp do nowoczesnych wyrobów medycznych, niezbędnych do ich codziennego funkcjonowania. Nowe kody i sposób rozliczania wyrobów to z pewnością wyzwanie dla naszej branży – wiemy, jak się z tym uporać – przekonuje prezes POLMED.*

Kompleksowe wyposażenie placówek medycznych

W obliczu dynamicznie zachodzących zmian na rynku poszukiwane są rozwiązania, które realnie prowadzą do uproszczenia, skrócenia czasu doboru i zakupu sprzętu medycznego oraz usług z tym związanych i przygotowania analizy rozpoczynającej procedurę zamówień publicznych. Temu poświęcony będzie panel przygotowany przez Polskie Centrum Edukacji i portal medipment.pl.

Zaproszeni specjaliści powiedzą o kompleksowym wyposażeniu placówek medycznych, uwzględniając aspekt techniczny, operacyjny i prawny. W trakcie panelu zostaną także omówione zagadnienia wyznaczenia celu inwestycji, szacowania jej wartości, wyposażenia medycznego placówek, audytu koncepcji inwestycyjnych oraz możliwych rozwiązań. Nie zabraknie także aspektu prawnego określającego rolę i odpowiedzialność działu aparatury medycznej przy incydencie medycznym. Temat przybliży radca prawny, ekspert ds. odpowiedzialności cywilnej, karnej i dyscyplinarnej personelu szpitali i innych podmiotów medycznych.

Innowacyjne premiery na SALMED

Dla wystawców targi to dobre miejsce do zaprezentowania branży medycznej swoich nowych produktów, technologii i usług.

Część firm już zapowiada premiery innowacyjnych rozwiązań, które światło dzienne ujrzą dopiero 19–21 marca podczas SALMED w Poznaniu. Jedną z nich jest INMED – lider, który na swoim koncie ma wiele zrealizowanych projektów z zakresu instalacji systemów rurociągowych dla gazów medycznych, dostawy i instalacji wyposażenia dla szpitali i jednostek medycznych z całej Polski. Aby zostawić konkurencję w tyle, INMED na razie nie chce zdradzić szczegółów swojego innowacyjnego rozwiązania. Przekonuje jednak, że to efekt wytężonej pracy, który zdefiniuje na nowo przyszłość technologii medycznych. *Jesteśmy podekscytowani możliwością podzielenia się tym przełomowym rozwiązaniem. Produkt, będący swoistym „odżynierowaniem” istniejących rozwiązań, obiecuje zrewolucjonizować dotychczasowe standardy w branży medycznej. Serdecznie zapraszamy na polską premierę, która odbędzie się 19 marca 2024 o godz. 14.00. Bądźmy gotowi na rewolucję w dziedzinie, która dotąd była nieznana! – zachęca do udziału w targach i premierowym pokazie Monika Meyer-Palus z INMED S.A.*

To dopiero zapowiedź premiery produktowej, którą zobaczymy na targach SALMED. W trakcie wydarzenia powstanie także strefa startupów mających w swojej ofercie wiele przełomowych dla branży medycznej rozwiązań.

Więcej informacji i kolejne aktualności na: www.salmed.pl.

Dobra praca dla lekarza..., czyli jaka? A może właśnie praca w ZUS?

[Artykuł przygotowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych]

Zapraszamy do zapoznania się z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych jako miejscem, które pozwoli współtworzyć nowy rozdział Twojej kariery.

Praca w ZUS ma wiele zalet:

1. Zatrudnienie na jasnych i uczciwych warunkach w ramach umowy o pracę z możliwością uzgodnienia wymiaru czasu pracy oraz dni pracy. Atrakcyjne warunki pracy – brak dyżurów, wolne weekendy, wolne święta, co z całą pewnością jest atutem dla rodziców małych dzieci.
2. Elastyczność, czyli łączenie różnych form zatrudnienia, w tym możliwość kontynuowania działalności gospodarczej przy jednoczesnym zawarciu umowy o pracę.
3. Zatrudnienie dla osoby z niepełnosprawnością, z dostosowanym stanowiskiem pracy. Daje to możliwość kontynuowania kariery zawodowej i dalszy rozwój. Pracę w ZUS doceniają lekarze ze specjalnością zabiegową, których sprawność funkcjonalna nie pozwala na kontynuowanie dotychczasowej pracy.
4. Umożliwienie wykorzystania doświadczenia zawodowego i zasilenie budżetu domowego również przez lekarzy seniorów, np. emerytów.
5. Pewność comiesięcznej wypłaty, co daje poczucie bezpieczeństwa.

Praca w ZUS nie jest nudna

Jest to praca dla ludzi kreatywnych, dająca możliwość rozwoju, wykonywana w zespole lekarzy specjalistów, we współpracy z innymi specjalistami – konsultantami z różnych dziedzin medycyny.

Orzekanie w ZUS to szeroki wachlarz zagadnień:

- Lekarz orzecznik ustala fakt istnienia niezdolności do pracy, a także to, czy niezdolność do pracy ma charakter trwały czy okresowy. Przy ocenie stanu niezdolności do pracy uwzględnia stopień naruszenia sprawności organizmu.
- Bada też rokowania i szanse powrotu do pracy w drodze leczenia i rehabilitacji. Ocenia możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, podjęcia innej albo celowości przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, wiek, poziom wykształcenia itp. Ustala także potrzebę rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS.
- Jego orzeczenia są podstawą do wydania decyzji dotyczących różnych rodzajów rent, odszkodowań związanych z wypadkami przy pracy, świadczenia rehabilitacyjnego czy dodatku pielęgnacyjnego.
- Do zadań lekarzy orzeczników należy również badanie prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń lekarskich ZLA.

Ten obszerny zakres tematyczny z pewnością jest wyzwaniem i pozwala realizować indywidualne, zawodowe ambicje.

Co oferujemy poza stałą pensją:

- trzynastą pensję – dodatkowe, pełne wynagrodzenie wypłacane pracownikowi na początku roku za rok poprzedni,
- nagrodę jubileuszową przyznawaną pracownikom za staż pracy, powtarzaną cyklicznie,
- system premii kwartalnych,
- nagrodę uznaniową/specjalną – pracownik może ją otrzymać za wyróżniające się wypełnianie swoich obowiązków,
- odprawę przyznaną w momencie odejścia pracownika na emeryturę/rentę.

Można liczyć również na pakiet benefitów oraz świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, w tym:

- niskoprocentowane pożyczki,
- możliwość korzystania z Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej,
- wsparcie finansowe w trudnych sytuacjach,
- dofinansowanie do wypoczynku,
- dopłaty do zajęć sportowych, możliwość zakupu na preferencyjnych warunkach kartonów sportowych,
- atrakcyjne pakiety ubezpieczeń zdrowotnych oraz na życie w PZU w ramach grupowego ubezpieczenia pracownika,
- możliwość przystąpienia do Pracowniczych Planów Kapitałowych.

Dlatego jeżeli jesteś...

- lekarzem medycyny z tytułem specjalisty,
- wykonujesz czynnie zawód lekarza minimum 4 lata,

Twoim atutem jest

- posiadanie specjalizacji z zakresu chorób wewnętrznych, chirurgii, neurologii, psychiatrii, ortopedii, medycyny rodzinnej, medycyny pracy,

... ta praca jest dla Ciebie!

**Zainteresowanych
prosimy o kontakt z ZUS
w godz. od 7.00 do 15.00
pod nr tel. 61 841 69 04**

Laura Marciniak

PIGUŁKA PRAWNA

Medycyna estetyczna – czy stanowi świadczenie zdrowotne?

Krzysztof Kozik

Czy wykonywanie zabiegów z zakresu medycyny estetycznej stanowi udzielanie świadczeń zdrowotnych i jest zarezerwowane wyłącznie dla lekarzy?

Zacznijmy nasze rozważania od tego, że zgodnie z dominującym w środowisku lekarskim stanowiskiem, wyartykułowanym m.in. przez Naczelną Izbę Lekarską, zabiegi z zakresu medycyny estetycznej, które wiążą się z wprowadzaniem preparatów do ciała pacjenta, mają charakter medyczny, stanowią świadczenia zdrowotne i powinny być wykonywane przez odpowiednio wykwalifikowanych lekarzy. Należy jednak podkreślić, że od wielu lat toczą się spory między środowiskiem lekarskim a branżą kosmetyczną dotyczące tego, czy zabiegi medycyny estetycznej stanowią świadczenia zdrowotne, czy też nie.

Czym jest zatem świadczenie zdrowotne?

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy o działalności leczniczej przez świadczenia zdrowotne należy rozumieć „działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania”. Zabiegi z zakresu medycyny estetycznej w większości przypadków nie służą zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia, choć często wpływają na komfort psychiczny, ale jak wskazuje Naczelna Izba Lekarska, wpisują się w inne działania medyczne wynikające z przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Takie odrębne przepisy regulujące zasady wykonywania działań medycznych, w tym również z zakresu medycyny estetycznej – jak podnosi Naczelna Izba Lekarska – wynikają m.in. z Ustawy z dnia 5 listopada 2010 r. o wyrobach medycznych, która to ustawa w art. 90 ust. 1 przewiduje obowiązek używania wyrobu medycznego zgodnie z przewidzianym zastosowaniem oraz konieczność przestrzegania przez użytkownika wyrobu instrukcji używania. W zdecydowanej większości preparaty wykorzystywane do zabiegów z zakresu medycyny estetycznej w swoich instrukcjach używania zawierają wymóg ich stosowania przez odpowiednio wykwalifikowanych lekarzy. Właśnie z tego względu Naczelna Izba Lekarska konsekwentnie podnosi, że wyłącznie lekarz posiadający niezbędne kwalifikacje jest uprawniony do używania wyrobów stosowanych w medycynie estetycznej, a co za tym idzie do wykonywania zabiegów z ich wykorzystaniem.

Umiejętności zawodowe z zakresu medycyny estetycznej i możliwość uzyskania certyfikatu

Należy zaznaczyć – choć to pewnie oczywiste – że aby lekarz miał możliwość udzielania świadczeń z zakresu medycyny estetycznej, kluczowe jest posiadanie przez niego niezbędnych umiejętności w tym zakresie, w tym aktualnej wiedzy medycznej. Warto wspomnieć, że w ramach Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie umiejętności zawodowych lekarzy i lekarzy dentyistów z dnia 13 czerwca 2023 r. wprowadzono możliwość uzyskania certyfikatów potwierdzających posiadane umiejętności zawodowe z różnych dziedzin medycyny, w tym również z zakresu medycyny estetyczno-naprawczej.

Uprawnionym do uzyskania certyfikatu z tego zakresu jest każdy lekarz oraz lekarz dentyista. Certyfikaty umiejętności zawodowych dla lekarzy są wydawane przez towarzystwa naukowe o zasięgu ogólnokrajowym oraz państwowe instytuty badawcze uczestniczące w systemie ochrony zdrowia, które są wpisane do rejestru podmiotów uprawnionych do certyfikacji umiejętności zawodowych lekarzy i lekarzy dentyistów, prowadzonego przez dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. Obecnie w rejestrze podmiotów uprawnionych do certyfikacji umiejętności zawodowych lekarzy i lekarzy dentyistów można znaleźć jedynie dwa podmioty, z czego tylko jeden – Polskie Towarzystwo Dermatologiczne – ma uprawnienia do certyfikacji umiejętności zawodowych z zakresu medycyny estetyczno-naprawczej.

Rejestracja podmiotu leczniczego lub praktyki zawodowej a wykonywanie zabiegów z zakresu medycyny estetycznej i związane z tym wyzwania

Warto również wspomnieć, że pewnym wyzwaniem dla lekarzy udzielających świadczeń z zakresu medycyny estetycznej może być rejestracja podmiotu leczniczego lub praktyki zawodowej, tak aby odzwierciedlony w ich ramach został rzeczywisty rodzaj i zakres udzielanych świadczeń. Jeśli świadczenia z zakresu medycyny estetycznej uznamy za świadczenia zdrowotne, to zasadniczo lekarz nie ma możliwości ich udzielania bez rejestracji podmiotu leczniczego lub praktyki zawodowej, poza sytuacją, gdy je świadczy w ramach innego podmiotu w oparciu o umowę o pracę czy zlecenie bez prowadzenia działalności gospodarczej. Zwłaszcza w przypadku rejestracji podmiotu leczniczego pojawia się dylemat dotyczący kodów resortowych, które należałoby wskazać we wniosku o wpis podmiotu do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania. Co do zasady wskazane w rozporządzeniu kody resortowe są podyktowane funkcjonującymi w systemie kształcenia lekarzy specjalizacjami i na próżno szukać kodu, który odpowiadałby medycynie estetycznej czy medycynie estetyczno-naprawczej. Nie oznacza to jednak, że nie trzeba rejestrować w ramach podmiotu leczniczego komórki organizacyjnej, w ramach której świadczenia tego rodzaju miałyby być udzielane. W naszej praktyce spotkaliśmy się z różnymi rekomendacjami poszczególnych urzędów wojewódzkich dotyczącymi tego rodzaju spraw, więc nie możemy podać jednej uniwersalnej zasady, albowiem wszystko zależy od konkretnej sytuacji, w tym województwa, w którym rejestrujemy podmiot. Więcej na temat wyzwań związanych z rejestracją podmiotu leczniczego i praktyki zawodowej w przypadku wykonywania zabiegów z zakresu medycyny estetycznej można przeczytać na blogu naszej kancelarii.

KRZYSZTOF KOZIK – RADCA PRAWNY
e-mail: K.KOZIK@PAWELCZYK-KOZIK.PL

LAURA MARCINIAK – RADCA PRAWNY
e-mail: L.MARCINIAK@PAWELCZYK-KOZIK.PL

Z MEDYCZNEJ WOKANDY

Zakres dostępu do akt postępowania sądu lekarskiego w świetle przepisów o dostępie do informacji publicznej

Jerzy Sowiński

Jędrzej Skrzypczak

W tym odcinku chcielibyśmy rozpocząć dyskusję nad zakresem dostępu do informacji publicznej odnośnie do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy.

W ostatnim okresie zapadło sporo orzeczeń wojewódzkich sądów administracyjnych (WSA) w tej kwestii. Zaczniemy od jednego z nich, które zapadło przed WSA w Krakowie 31 października 2023 r. w sprawie o sygn. II SAB/Kr 175/23.

Stan faktyczny przedstawiał się w tej sprawie następująco: J.P. zwrócił się z wnioskiem do OROZ o udostępnienie postanowienia dotyczącego powołania jako eksperta dr P.G., w którym wskazano specjalność biegłego lub przedmiot i zakres ekspertyzy w sprawie rozpatrywanej przez OSŁ w Warszawie 19 grudnia 2022 r. Wnioskodawca domagał się udostępnienia informacji w formie pliku pdf i wysłania na adres ePUAP lub adres e-mail. 11 stycznia 2023 r. J.P. wysłał do organu ponaglenie w sprawie swojego wniosku w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej. W tym samym dniu kancelaria OROZ w Krakowie wysłała do wnioskodawcy informację, że wniosek dotyczy sprawy w toku, a postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej jest prowadzone w oparciu o przepisy ustawy o izbach lekarskich i kodeksu postępowania karnego, a nie kodeksu postępowania administracyjnego. W konsekwencji żądane dane nie stanowią informacji publicznej w rozumieniu ustawy o dostępie do informacji publicznej. Ponadto poinformowano wnioskodawcę, że akta postępowania, którego jego wniosek dotyczy, nie znajdują się w dyspozycji OROZ w Krakowie, jak również że wniosek przekazano według właściwości do OSŁ w Krakowie. Dlatego też J.P. zwrócił się z wnioskiem do OSŁ w Krakowie o udostępnienie tego postanowienia. Wnioskodawca domagał się udostępnienia informacji w formie pliku pdf i wysłania na adres ePUAP lub adres e-mail. W odpowiedzi na powyższy wniosek OSŁ poinformował wnioskodawcę, że na podstawie art. 156 kpk akta sprawy udostępnia się stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym (w pewnym zakresie również biegłym), co *a contrario* oznacza, że ustawodawca nie upoważnił innych podmiotów do uzyskiwania akt postępowania (zwłaszcza niezakończonych prawomocnie). Pismem z 9 lutego 2023 r. J.P. wniósł do WSA w Krakowie skargę na bezczynność OSŁ w tej sprawie, zarzucając naruszenie art. 13 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji pu-

Skarżący dość swobodnie buduje augmentację dla zasadności żądania udostępnienia dokumentu w postaci postanowienia o powołaniu biegłego w oparciu o orzecznictwo sądowe, pomijając fakt, iż sprawy te dotyczyły postępowań zakończonych. Organ zaznaczył, że postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarza, którego dotyczył wniosek skarżącego, do dnia sporządzania odpowiedzi na przedmiotową skargę nie zostało prawomocnie zakończone, a akta sprawy wskutek wniesionego odwołania zostały przekazane do NSL.

blicznej (udip) poprzez jej nieudzielenie. W odpowiedzi na skargę OSŁ w Krakowie wniósł o jej oddalenie w całości. Organ podniósł, że procedura postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy została uregulowana w ustawie o izbach lekarskich oraz regulaminie wewnętrznego urzędowania sądów lekarskich. W sprawach nieuregulowanych w wyżej przywołanych aktach prawnych – mając na względzie odesłanie ujęte w art. 112 ustawy o izbach lekarskich – stosuje się odpowiednio przepisy kpk. Mając na względzie treść art. 156 kpk, udostępnia się akta sprawy stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym (w pewnym zakresie również biegłym). Zatem *a contrario*

ustawodawca nie upoważnił innych podmiotów (nie będących stroną) do uzyskiwania swobodnie akt postępowania lub jego elementów, tym bardziej w sytuacji, gdy nie jest ono zakończone prawomocnie. Jak stwierdził OSŁ można odnieść wrażenie, że skarżący przyjął nieograniczony i niczym nieskrępowany zakres konstytucyjnego prawa do uzyskania informacji o toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym. W ocenie

organu nie budziło wątpliwości postanowienie o powołaniu biegłego zawierające w swojej treści nie tylko dane identyfikujące biegłego, ale też m.in. pytania ściśle związane z merytoryczną częścią postępowania, których nie można zaliczyć do zbioru – jak określa skarżący – informacji „sfery faktów” zakończonego postępowania wyjaśniającego. Skarżący dość swobodnie buduje augmentację dla zasadności żądania udostępnienia dokumentu w postaci postanowienia o powołaniu biegłego w oparciu o orzecznictwo sądowe, pomijając fakt, iż sprawy te dotyczyły postępowań zakończonych. Organ zaznaczył, że postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarza, którego dotyczył wniosek skarżącego, do dnia sporządzania odpowiedzi na przedmiotową skargę nie zostało prawomocnie zakończone, a akta sprawy wskutek wniesionego odwołania zostały przekazane do NSL.

Pochylając się nad skargą, WSA w Krakowie w pierwszej kolejności wyjaśnił, że pojęcie „informacji publicznej” wyprowadza się z art. 61 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z tym przepisem obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jed-

- ▶ nostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Jak podkreślił WSA ograniczenie omawianego prawa jest uwarunkowane wyłącznie określoną w ustawach ochroną wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochroną porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa. Wywodząc z treści przepisów Konstytucji RP definicję informacji publicznej, WSA zaznaczył, że na pierwszy plan wysuwa się aspekt podmiotowy informacji. Inaczej jest już na gruncie udip, która definiuje informację publiczną, przyjmując jako podstawę kryterium przedmiotowe. Stosownie do treści art. 1 ust. 1 udip każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie. Pojęcie „informacji publicznej” precyzuje art. 6 ust. 1 udip zawierający przykładowy katalog danych mających charakter informacji publicznej. Przepisy udip regulują zasady i tryb dostępu do informacji mających walor informacji publicznych; wskazują, w jakich przypadkach dostęp do informacji publicznej podlega ograniczeniu oraz kiedy żądane przez wnioskodawcę informacje nie mogą zostać udostępnione. Ustawa ta znajduje zastosowanie jedynie w sytuacjach, gdy spełniony jest jej zakres podmiotowy i przedmiotowy. W myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy udostępnieniu podlega informacja publiczna o danych publicznych, w tym: a) treść i postać dokumentów urzędowych (w szczególności: treść aktów administracyjnych i innych rozstrzygnięć, dokumentacja przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających, treść orzeczeń sądów powszechnych, Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych, sądów wojskowych, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu, stanowiska w sprawach publicznych zajęte przez organy władzy publicznej i przez funkcjonariuszy publicznych w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego).

Rozpoznając skargę J.P. na bezczynność OSŁ w Krakowie, WSA stwierdził w pierwszej kolejności, że OSŁ w Krakowie jest bez żadnych wątpliwości podmiotem obowiązany do udzielenia informacji publicznej, bowiem obowiązane do udostępnienia informacji są m.in. organy samorządu zawodowego. Zgodnie zaś z art. 3 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich jednostkami organizacyjnymi samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentyków są izby lekarskie, które działają przez organy określone w ustawie. Jak stwierdził WSA z powyższego wynika więc, że OSŁ jest organem izby lekarskiej będącej jednostką organizacyjną samorządu zawodowego lekarzy. Reprezentowanie sądu na zewnątrz i kierowanie jego pracą powierzone jest zaś przewodniczącemu. W świetle powyższego przewodniczący OSŁ jako reprezentant organu samorządu zawodowego lekarzy jest obowiązany do udostępnienia informacji publicznej.

Jak zaznaczył WSA informacją publiczną są nie tylko dokumenty bezpośrednio zredagowane i wytworzone przez organy administracji publicznej, ale także te, których organ używa do zrealizowania powierzonych mu prawem zadań, nawet jeśli prawa autorskie należą do innego podmiotu. Uwzględniając powyższe, WSA stwierdził, że informacją publiczną będzie każda wiadomość wytworzona lub odnosząca się do władz publicznych, a także wytworzona lub odnoszona do innych

Choć z wyrokami sądów nie wypada polemizować, taka wykładnia przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy o izbach lekarskich i kpk może budzić ogromne wątpliwości. Bo przecież stosując się do wytycznych WSA, ktoś, kto nie jest stroną, może żądać wydania dokumentów z akt sprawy, i to nawet wcześniej (zważywszy na terminy w tej ustawie), niż otrzyma go zainteresowana strona (mając na uwadze terminy z ustawy o izbach lekarskich). Być może warto, aby taki problem rozstrzygnął w przyszłości NSA.

podmiotów wykonujących zadania publiczne, oczywiście w zakresie tych zadań. Informacja publiczna dotyczy sfery faktów, stanowi ją treść dokumentów wytworzonych przez organy władzy publicznej oraz podmioty niebędące organami administracji, treść wystąpień, opinii i ocen przez nie dokonywanych niezależnie od tego, do jakiego podmiotu są one kierowane. W ocenie orzekającego sądu dokument oznaczony we wniosku skarżącego można zakwalifikować jako informację publiczną, skoro stanowi on element akt sprawy prowadzonej przez organ. Do jednostkowego dokumentu wskazanego we wniosku, mającego zresztą postać dokumentu urzędowego, nie ma zastosowania wskazana wcześniej uchwała NSA, że akta sprawy nie stanowią informacji publicznej. Żądanie skarżącego odnosiło się do udostępnienia jednego, konkretnego dokumentu, a nie całości akt sprawy, a więc powoływanie się przez organ na art. 156 kpk było nieuzasadnione. Jeżeli zatem przedmiotowy dokument stanowi informację publiczną, a w sprawie nie zachodzą ograniczenia określone w art. 5 udip, to podlega on udostępnieniu na zasadach określonych w udip oraz w terminie co do zasady nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia wniosku.

W konsekwencji WSA zobowiązał OSŁ do wydania żądanego dokumentu. Jak wyjaśniono w uzasadnieniu, ponieważ do dnia wyrokowania przed WSA sprawa – w zakresie objętym skargą – nie została załatwiona, w punkcie pierwszym wyroku zobowiązano OSŁ do załatwienia wniosku skarżącego J.P. z 11 stycznia 2023 r. WSA stwierdził jednocześnie, że organ, czyli OSŁ, choć dopuścił się bezczynności, nie miała ona jednak miejsca z rażącym naruszeniem prawa. Zdaniem WSA w rozpoznawanej sprawie organ nie pozostawił wniosku skarżącego bez odpowiedzi, w określonym ustawą terminie poinformował go pisemnie o zajętych stanowisku. W zaistniałej sytuacji nie można było uznać, że wniosek został zignorowany, a zaniechanie ze strony organu było wyrazem złej woli i lekceważenia skarżącego. Merytoryczna niezasadność odpowiedzi nie mogła – zdaniem WSA – w okolicznościach niniejszej sprawy być oceniana jako rażące naruszenie prawa.

Choć z wyrokami sądów nie wypada polemizować, taka wykładnia przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy o izbach lekarskich i kpk może budzić ogromne wątpliwości. Bo przecież stosując się do wytycznych WSA, ktoś, kto nie jest stroną, może żądać wydania dokumentów z akt sprawy, i to nawet wcześniej (zważywszy na terminy w tej ustawie), niż otrzyma go zainteresowana strona (mając na uwadze terminy z ustawy o izbach lekarskich). Być może warto, aby taki problem rozstrzygnął w przyszłości NSA. ■

DAWKA INFORMACJI

Dziesiątki, setki, tysiące informacji. Docierają do nas różnymi drogami. Coraz szybciej, przez całą dobę. Informacje zwyczajne, ważne, z ostatniej chwili. Fascynujące, nieprawdopodobne, sensacyjne. Głównym składnikiem dawki informacji są fragmenty wiadomości rzeczowych. Pochodzą one z różnych źródeł i e-serwisów.

Elektroradiolodzy chcą otrzymać prawo wykonywania zawodu i używania pieczętek

Ogólnopolski Związek Zawodowy Elektroradiologów (OZZE) zwrócił się do minister zdrowia z prośbą o podjęcie pilnych prac nad aktami wykonawczymi do wchodzącej w życie 26 marca ustawy o niektórych zawodach medycznych. *Ustawa miała w pełni uregulować zawód elektroradiologa, ale tego nie zrobiła* – mówi Cezary Staroń, przewodniczący OZZE. W rozmowie z portalem Rynek Zdrowia wymienia postulaty elektroradiologów.

(PIOTR WRÓBEL, RYNEKZDROWIA.PL)

Niespodziewanie skuteczna

Nowe badania pokazują wysoką skuteczność zaktualizowanej szczepionki przeciw COVID-19, co sugeruje szeroką ochronę nie tylko przed wariantem omikron, ale też przed innymi wariantami koronawirusa SARS-CoV-2. Według badania szczepionka jest „niespodziewanie skuteczna” w ochronie przed zakażeniem.

Naukowcy z Karolinska Institutet i Danderyd Hospital obserwowali biorców nowej, zaktualizowanej szczepionki przeciw COVID-19 i badali reakcję przeciwciał na różne warianty koronawirusa SARS-CoV-2. Ulrika Marking, doktorantka w Karolinska Institutet na Wydziale Nauk Klinicznych i autorka artykułu dotyczącego wyników badań mówi wprost, że obserwowany wzrost przeciwciał neutralizujących przeciwko wszystkim testowanym wariantom jest wyższy, niż zakładano. *To zdecydowanie sugeruje, że nowa szczepionka zapewnia również ochronę krzyżową przed nowymi wariantami i potwierdza zalecenie, aby zacząć osoby starsze oraz osoby z grup ryzyka* – dodaje.

(MAGDA WAŻNA, MEDONET.PL)

Niecodzienna operacja w Kaliszu

Guza wielkości dwóch dłoni usuwali 16 stycznia lekarze z Oddziału Położniczo-Ginekologicznego i Ginekologii Onkologicznej w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu. 71-letnia pacjentka czuje się dobrze, a guz zostanie poddany badaniom.

Usunięta naszej pacjentce zmiana została przekazana do badań histopatologicznych. Wyniki powinniśmy poznać za dwa tygodnie – mówi prof. Dariusz Samulak, kierownik szpitalnego Oddziału Położniczo-Ginekologicznego i Ginekologii Onkologicznej.

Podobna operacja w kaliskim szpitalu była przeprowadzona jesienią ubiegłego roku. Wówczas specjaliści usuwali guz miednicy mniejszej, który okazał się guzem wychodzącym z przydatków lewych oraz olbrzymi, ale na szczęście łagodny guz jajnika prawego u młodej pacjentki.

(EWELINA SAMULAK-ANDRZEJCZAK, GLOS WIELKOPOLSKI.PL)

Onkopłodność w programie *in vitro*

*Od 1 czerwca br. będziemy finansować z budżetu państwa leczenie bezpłodności metodą *in vitro*. W naszym programie musi znaleźć się również onkopłodność* – wyjaśniła minister zdrowia Izabela Leszczyna.

12 stycznia 2024 r. szefowa resortu zdrowia wzięła udział w debacie eksperckiej „Pacjent onkologiczny a szanse na posiadanie potomstwa w polskiej rzeczywistości” w ramach Parlamentarnego Zespołu ds. Badań Naukowych i Innowacji w Ochronie Zdrowia.

To dla nas priorytet, żeby wszyscy, którzy chcą mieć dzieci, bez względu na stan zdrowia, mogli być rodzicami – podkreśliła. Przypomniała, że od 1 czerwca br. będziemy finansować z budżetu państwa leczenie bezpłodności metodą *in vitro*, a w tym programie musi znaleźć się również onkopłodność.

Będziemy finansować bankowanie gamet i zadbamy o szeroką akcję informacyjną dla pacjentek i pacjentów, ale też dla onkologów, żeby poruszali ten temat z pacjentami i kierowali do ginekologa – zapewniła w czasie debaty w senacie.

Minister zdrowia zaprosiła ekspertów do współpracy w zespole, który opracuje program leczenia bezpłodności. *Musimy wesprzeć chorych w realizacji ich marzeń o rodzicielstwie* – zaapelowała.

(MZ.GOV.PL)

Nowe pracownie wykonujące gastro- i kolonoskopię powstaną w Wielkopolsce

Rośnie w regionie zapotrzebowanie na tego typu badania. Osoby po 50. roku życia mogą się badać profilaktycznie w kierunku raka jelita grubego, ale takie badanie każdemu pacjentowi – niezależnie od wieku – może zlecić lekarz w przypadku objawów choroby układu pokarmowego.

Widzimy, że liczba tych wszystkich badań endoskopowych w ciągu ostatnich lat wzrosła ponad dwukrotnie – z 23 630 badań w 2017 r. do prawie 54 tys. w roku ubiegłym. Natomiast badania wykonywane podczas krótkich pobytów w szpitalach spadły – mówi Marta Żbikowska-Cieśla.

Bezpłatne badania profilaktyczne w kierunku raka jelita grubego wykonuje w Wielkopolsce 20 placówek. W ubiegłym roku skorzystało z nich ponad 4400 osób. U co 13. pacjenta wykryto zmiany nowotworowe.

Ze skierowaniem kolonoskopię można wykonać w 48 miejscach w Wielkopolsce, gastrokopię w 44. W pracowni diagnostycznej podczas takiego badania pacjent także może dostać znieczulenie, za które płaci NFZ.

Nowe miejsca, w których będzie można wykonać gastro- i kolonoskopię, mają powstać m.in. w powiatach ostrzeszowskim i wągrowieckim.

(MAGDALENA KONIECZNA, RADIOPOZNAN.FM)

Pakty samobójcze nastolatków

Samobójstwa w wieku rozwojowym (14–19 r.ż.) stanowią trzecią w kolejności przyczynę zgonów po wypadkach i nowotworach.

Dane WHO informują, że na jedną oficjalnie zarejestrowaną śmierć samobójczą dzieci i młodzieży przypada 100–200 prób samobójczych, prawie dwukrotnie częściej wśród dziewcząt.

Według danych policyjnych (jeszcze niepełnych) w 2022 r. wśród dzieci i młodzieży do 18 r.ż. zanotowano w Polsce 2031 prób samobójczych, w tym 150 zakończonych zgonem. Najczęstszym sposobem dokonania samobójstwa było powieszenie i skok z wysokości (dalej zatrucie lub utopienie). Sygnały nastolatków o pragnieniach zakończenia życia połączone z myślami samobójczymi i planami wykonania są prekursorami samobójstwa. Konkretnie plany realizacji tego czynu zwiększają to ryzyko. Zdaniem prof. Ireny Namysłowskiej polska młodzież częściej reaguje agresją niż zachowaniem autodestrukcyjnym.

Samobójstwa osób młodocianych to złożony problem. Młodzi ludzie coraz częściej czują się samotni. Wielu dzieciom na co dzień towarzyszy stres związany z nauką. Często nie radzą sobie z emocjami, obawą, smutkiem i stanami lękowymi. Nawet złośliwa, powtarzana plotka czy długotrwałe dręczenie, np. uciążliwymi komentarzami na ścianach szkolnych toalet, mogą być wyrazem przemocy psychicznej i odrzucenia przez grupę. Ofiara doświadcza poczucia izolacji i rozczarowania. Nie rozumie pojawiającej się depresji. Różne formy przemocy – fizycznej i psychicznej (mobbing, hejt, bullying), a niekiedy seksualnej nasilają traumatyczne przeżycia, sugerując jedyne wyjście – akt samobójczy. Mobbing polega na szykanowaniu jednostki zazwyczaj przez grupę. Oznacza terror psychiczny: zaczepianie, izolowanie, obmawianie, nieprzyjazne wypowiedzi i zachowania. Bullying – to celowe tyranizowanie z intencją sprawienia bólu fizycznego i wywołania przerażenia, nękania i poniżania rówieśnika przez jednego lub grupę agresywnych sprawców.

W rzeczywistości, jak ujął to Karol Böhme, większość nastolatków w kryzysie suicydalnym nie chce umrzeć – chce żyć, tylko nie wie, jak to zrobić. Każda próba odebrania sobie życia wymaga zawsze wszechstronnej indywidualnej analizy.

Powodem szykanowania może być np. odmienność rówieśnika: fizyczna, etniczna, językowa czy religijna. Częściej wyzwała ona odrzucenie niż bliższe zainteresowanie. Silniejsza grupa dzieci dokucza „tym innym”, chcąc ich kosztem się dowartościować. Wiele zależy od wychowania w domu, przedszkolu i szkole, a także od stanowiska społeczeństwa i władz do „obcych”.

Zdarza się, że przypadki samobójstw występują blisko siebie w czasie i przestrzeni oraz wykazują podobieństwo metody, co sugeruje oddziaływanie poprzednich samobójstw na kolejne. Jeśli taka seria obejmuje minimum trzy przypadki, wówczas określa się je jako „zaraźliwe”.

Dla osoby podatnej lub rozważającej taką decyzję samobójstwo osoby znanej, nagłaśniane przez media, może stać się samobójstwem modelowym. Przykładem może być samobójcza śmierć Kurta Cobaina, lidera zespołu rockowego

Fot. iStockphoto.

Nirvana, która prawdopodobnie inspirowała próby samobójcze kilku nastolatków i jednej dziewczyny w Poznaniu (lata 90.). Zwiększoną liczbę samobójstw młodych ludzi z powodu zawiedzionej miłości po ukazaniu się „Cierpień młodego Wertera” J.W. Goethego i nagłośnieniu tych przypadków nazwano efektem Wertera.

Tragiczna dla rodziców próba samobójcza nastolatka może też skończyć się trwałym kalectwem lub śmiercią, o czym nie myśli ofiara. Niestety niewystarczający czas, jaki rodzice poświęcają nastolatkom i ich problemom zwiększa rolę grupy rówieśniczej w ich życiu. Nie bez znaczenia może być brak prawdziwej przyjaźni młodzieńczej, rzeczywistych bezpośrednich rozmów, wymiany poglądów i spotkań koleżeńskich.

Rzadszą formą samobójstwa jest pakt samobójczy, najczęściej dwóch osób, które w wyniku dobrowolnej decyzji planują wspólne odebranie sobie życia. Takie samobójstwo dokonuje się jednocześnie, wspólnie wybraną metodą (otrucie, utopienie). Jest to istotne przy kryminalistycznym wyjaśnianiu zdarzenia. Pakty samobójcze stanowią 0,6–4,0 proc. ogólnej liczby samobójstw.

Wśród osób dorosłych pakty samobójcze zdecydowanie częściej dotyczą dwóch osób różnej płci (diady heterogeniczne). Popelnienie samobójstwa najczęściej zachodzi w sposób typowy: przez powieszenie się, otrucie, zastrzelenie. Pakt samobójczy zawiązują zwykle osoby blisko ze sobą związane: małżonkowie, rodzeństwo, kochankowie, przyjaciele. Pakty zakochanych są typowe dla Japonii, w Indiach taki wybór samobójstwa jest częstszy wśród przyjaciół, w Wielkiej Brytanii – charakterystyczny dla małżonków, często starszych. Badania paktów samobójczych sugerują, że u ich podstaw leżą często problemy psychiczne, głównie depresja, stany lękowe oraz różne tragiczne wydarzenia.

Wieloletnie badania socjologa dr. hab. Adama Czabańskiego, analizujące 43 próby samobójcze zaistniałe wśród młodzieży poznańskiej w latach 1986–1998, wskazują na nieco odmienne cechy paktów samobójczych młodzieży. Najczęściej były to jednoczesne próby otrucia, zwykle lekami nasennymi lub psychotropowymi, dwóch osób tej samej

płci, czterokrotnie częściej dziewcząt (diady homogeniczne), zachodzące w tej samej szkole. Rzadziej obejmowały 3–4 osoby odmiennych płci. Celem paktu samobójczego może być też zmniejszenie strachu przed bólem fizycznym wiążącym się ze śmiercią i stresem umierania w samotności, czyli uwolnienie od zaburzeń i cierpienia psychicznego, a nawet lojalność wobec partnera. W paktach dwuosobowych występuje większa świadomość czynów niż w paktach multipersonalnych, gdzie reakcje są bardziej spontaniczne, będące skutkiem bezrefleksyjnego przebiegu wypadków.

Spopularyzowanie komunikowania się młodzieży przez internet w czasie pandemii (zdalne lekcje i zdalne spotkania) umożliwiło również przeniesienie agresji i przemocy na portale społecznościowe (cyberbullying). Wśród nastolatków angażujących się emocjonalnie we wspólny cel częstszym wyborem staje się też internetowy pakt samobójczy. Po wstępnej rozmowie, mimo że dotychczas się nie znali, w wyniku przekazywanych informacji na forum internetowym uznają, że mają podobne problemy, których rozwiązaniem może być tylko samobójstwo. Część potencjalnych nieletnich samobójców szuka partnerów lokalnie, ale znane są przykłady wspólnego samobójstwa osób mieszkających w różnych krajach Europy, a nawet osób z różnych państw świata. Pierwszy pakt samobójczy zawarty przez internet odnotowano w 2000 r. w Korei Południowej.

Internetowe pakt samobójcze stanowią bardzo duże zagrożenie dla dzieci i młodzieży. Propozycja wejścia w pakt samobójczy może być jedną z metod sprawcy mających skłonność ofiarę do targnięcia się na własne życie. Prowokatorem takiej śmierci dla podatnego nastolatka może być osoba dorosła, która wcale nie zamierza umierać. Taki fakt odnotowano w Niemczech, gdzie dorosły mężczyzna nawiązał tego

rodzaju kontakt z dwoma nastolatkami. Policja uprzedziła jednak rodziny i nie doszło do tragedii. Odrębnym problemem w przypadku paktu samobójczego pozostaje kwestia kryminalistyczna i prawna. Osoba, która w przygotowanym pakcie przeżyła próbę samobójczą, może odpowiadać karnie jako strona aktywna namawiająca do tego tragicznego aktu, czyli za pomoc w samobójstwie (art. 151 kk). W tego rodzaju pakcie jedna ze stron może nie mieć intencji samobójczej, a jedynie chęć ułatwienia drugiej stronie (przez współuczestniczenie) zaplanowanego samobójstwa. Wybór metody samobójczej śmierci może tu mieć znaczenie w wyjaśnieniu intencji kooperacji, jako metody mogącej ocalić życie.

PROF. MARIAN KRAWCZYŃSKI

Piśmiennictwo dostępne u autora: krymar@vp.pl.

Przykład fragmentu rozmowy z portalu społecznościowego:

- On (19-latek)** – *Byłabyś gotowa się zabić?*
- Ona (15-latka)** – *Byłam gotowa... i czasami mam wrażenie, że jestem. Mam wrażenie, że nikomu na mnie nie zależy (...) a ty byłbyś gotów się zabić?*
- On** – *Właśnie jestem gotowy i szukam towarzysza (...) nie byłabyś chętna w najbliższym terminie? Siedzę w temacie bardzo długo, więc nieudane próby nie wchodzi w grę.*
- Ona** – *Dlaczego potrzebujesz osoby towarzyszącej?*
- On** – *Będąc samotnym przez całe życie, nie chcę być samotny w chwili śmierci... dam sobie radę bez towarzysza, ale to takie moje jedyne marzenie.*

Lekarz z kawaleryjską pasją

Lek. Sławomir Pietras został wyróżniony Nagrodą im. gen. dyw. Bolesława Wieniawy-Długoszowskiego. Doceniona została jego książka „Siodła polskiej kawalerii”.

Nagroda przyznawana jest osobom, które swoją służbą, twórczością czy działaniem promują kawalerię i jej tradycje. Organizatorem plebiscytu jest Kapituła Barw i Tradycji Kawalerii i Artylerii Konnej II RP, a wśród partnerów widnieją Instytut Pamięci Narodowej i Federacja Kawalerii Ochotniczej RP.

Dr Pietras odebrał nagrodę podczas uroczystej gali, która odbyła się 16 grudnia 2023 r. w centrum edukacyjnym IPN Przystanek Historia. Jak zaznaczył wręczający statuetkę rtm. Robert Woronowicz, „Siodła polskiej

kawalerii” to dzieło, w którym pierwszy raz od czasu „Instrukcji taborowej” z 1930 r. tak szczegółowo został potraktowany temat siodła polskiej kawalerii. Jednocześnie jego zdaniem książka Sławomira Pietrasa ma nad „Instrukcją” tę przewagę, że zawiera zdjęcia wszystkich omawianych siodła. *Kolega jest czynnym lekarzem, na co dzień pracuje w szpitalu, a mimo to znalazł czas na to, by nie tylko przez lata kolekcjonować siodła, ale jeszcze skrupulatnie je opisać. Jak sam mówił, zajęło to dwa lata. Biorąc pod uwagę jakość książki i ilość wiedzy w niej zawartej, to naprawdę niewiele czasu – podkreślał rtm. Woronowicz.*

Warto przypomnieć, że nagrodzona monografia po raz pierwszy została zaprezentowana 21 września 2023 r. podczas spotkania autorskiego w siedzibie

Fot. Archiwum S. Pietrasa

Delegatury WIL w Koninie, przyciągając liczne grono lekarzy i lekarzy dentyistów. (cep)

Po godzinach

Kalendarz Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Poznaniu

Z przyjemnością informujemy o wydaniu przez Stowarzyszenie *Bono Serviamus* kalendarza na rok 2024.

To 20. kalendarz przygotowany przez grono współpracowników szpitali, w swoim charakterze integrujący środowisko medyczne poznańskich lecznic. Tegoroczna publikacja treścią i obrazem nawiązuje do postaci historycznych patronujących poznańskim szpitalom. Osoby zasłużone, których imiona nadawane są instytucjom, stają się dla nas pewnego rodzaju drogowskazami, wzorami do naśladowania. Upamiętniają osiągnięcia czy dzieła. Tak też jest w przypadku patronów poznańskich szpitali. Ich działalność i postawy skłaniają nas do refleksji.

Na kartach kalendarza zamieszczono zdjęcia patronów szpitali, ich słowa oraz noty biograficzne. Na okładce jest Karol Marcinkowski – jego imię nosi Uniwersytet Medyczny, a w przeszłości był on naczelnym lekarzem Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego.

Patroni mogą przyczyniać się do powstawania i realizacji pasji. Swoim życiem i postępowaniem pokazywali nam, jak zapewniać bezpieczeństwo pacjentom i jak się nimi opiekować. Uczymy się od nich, jak dbać i troszczyć

się o najsłabszych. Zespół redakcyjny wyselekcjonował z archiwów przezrocza i teksty ukazujące bohaterów kalendarza. O wizualną stronę zadbało Wydawnictwo Miejskie Poznania, przygotowując ciekawy projekt graficzny. Zespołowi wydawnictwa udało się zachować i uwydatnić jakość wykorzystanych archiwalnych zdjęć, dzięki czemu możemy cieszyć się pięknie wydaną publikacją.

Kalendarz wydano dzięki wsparciu pozyskanemu ze strony Miasta Poznań. Przesłanie corocznie wydawanego kalendarza dociera nie tylko do pracowników szpitala, ale także do osób z nim związanych i sympatyzujących. Dokładamy wszelkich starań, by stało się wiernym świadectwem działań podejmowanych przy współtworzeniu przyjaznego środowiska dla pacjentów. Mamy nadzieję, że tegoroczny kalendarz wzmocni ten przekaz, płynący do odbiorców już od 20 lat.

DR HAB. N. MED. SZCZEPAN COFTA
NACZELNY LEKARZ SZPITALA, kom. 504 161 683

Jubileuszowy kalendarz na 20-lecie Koła Lekarzy Malujących

Kalendarze ilustrowane pracami artystek WIL po raz 10. trafiły do wielu placówek medycznych w całym województwie. W tym roku promocja wydawnictwa była połączona z celebracją 20 lat działalności Koła Lekarzy Malujących. Koło Lekarzy Malujących, realizując hasło, które towarzyszy mu od początku działalności – „Ludzie są jak kwiaty: stworzeni do tego, aby się rozwijać” (Pierre-André Liégé) – przez 20 lat z niemałym poświęceniem i pasją uprawia sztukę malarską rodzącą się z wolności myślenia. Efektem licznych (14) plenerów malarskich były prace-obrazy stanowiące oprawę graficzną dla corocznych kalendarzy. Kalendarz to symbol upływającego czasu i miernik teraźniejszości.

W jubileuszowym roku pragniemy naszymi pracami przypomnieć myśl Heliadora Święcickiego z pamiętnego wykładu o estetyce w medycynie: „Od talentu malarza zależeć będzie, czy wdzięk linii i barw w obrazie oczaruje widza tak, że i on nastrój adepta sztuki, gdy tworzył, odgadnie i odczuje. To samo bywa w rzeźbie, muzyce i innych dziedzinach sztuki”.

Nasze obrazy zostały zainspirowane tym razem poezją i architekturą.

KATARZYNA BARTZ-DYLEWICZ
PRZEWODNICZĄCA KOŁA LEKARZY MALUJĄCYCH

Malarstwo i poezja

Stary rok zakończył się wydaniem kalendarza, a nowy zaczął się niezwykle intensywnie. W ubiegłym miesiącu odbyły się wernisaże dwóch wystaw Koła Lekarzy Malujących. 4 stycznia w Kórnickim Centrum Rekreacji i Sportu OAZA zainaugurowano wystawę „W hołdzie Generałowej Zamoyskiej i Wisławie Szymborskiej”.

Natomiast 12 stycznia obrazy lekarek zawisły w Klubie Osiedlowym „Krań” na poznańskim Łazarzu. Tym razem prace pod hasłem „Poezją malowane” były inspirowane twórczością noblistów: Wisławy Szymborskiej (ponownie) oraz

Czesława Miłosza. Na koniec wystąpiła laureatka programu „Szansa na Sukces” Dominika Dobrosielska. Oba wernisaże uświetniły wystąpienia doktora Ryszarda Krawca recytującego własne wiersze nawiązujące do tematów wystaw.

Poezja zdominowała także wieczór, który trzy dni później, 15 stycznia, odbył się w tym samym klubie osiedlowym. Członkinie Koła Lekarzy Malujących zostały zaproszone na spotkanie z przedstawicielkami Poznańskiego Stowarzyszenia Pracy Twórczej z prezes Izabelą Hermanowską na czele. W czasie twórczego spotkania aktor Lech Łotocki recytował wiersze, a każdy z nich korespondował z obrazami. Wystawę można odwiedzać do 20 lutego. ■

Sztuka przeciw wypaleniu zawodowemu

W grudniu odbyła się druga odsłona warsztatów malarstwa akwarelowego w ramach projektu „Lekarze po godzinach”. Spotkaniom przyświeca hasło „Sztuka przeciw wypaleniu zawodowemu”.

Warsztaty poprowadziła Marta Węglińska – artystka, edukatorka, animatorka kultury. Jej zdaniem taka forma aktywności jest świetnym sposobem na wyciszenie, opanowanie emocji. *Malowanie w pewnym momencie staje się bardzo relaksacyjną czynnością, pozwala odciąć się od swojej normalnej rzeczywistości, nie myśleć o problemach*

Fot. Zx Daria Walkowiak

– uważa. Pomysłodawczynią projektu jest lek. Ada Orłowska. *Pomysł kielkował od jakiegoś czasu, okazało się, że również wśród lekarzy, którzy nie są bezpośrednio zaangażowani w działalność izby, jest sporo osób zainteresowanych sztuką wizualną, chętnych do udziału w podobnych wydarzeniach* – mówi organizatorka. Informacji o wydarzeniach szukajcie na naszej stronie internetowej i profilu na Facebooku. ■

Wierszowany kalejdoskop

Nie czuję się poetą, chociaż piszę wiersze. Jestem lekarzem, który kocha życie (pewnie dlatego wybrałem ten zawód) i w swoich utworach opisuję jego przejawy.

Moja obecność w Biuletynie Wielkopolskiej Izby Lekarskiej zainaugurowałem krótkim wierszykiem w marcu 2011 r., komentującym rozwijający się system szufladkowania medycznej działalności procedurami. Przychylność Redakcji zdopingowała mnie do pisania kolejnych wierszy dla naszego środowiska. W ten sposób stało się to moim miłym, comiesięcznym obowiązkiem. Równoległe powstają też inne utwory, niekiedy osobiste.

Pomysłów do pisania (u poetów nazywają to „wena”) jest doprawdy sporo.

Pisząc do Biuletynu, starałem się utrzymać pewien rytm tematyczny: jak to, że mamy pory roku, rocznice i święta nie tylko narodowe lub ważne wydarzenia,

także w naszym środowisku. Stąd niektóre z nich są rodzajem komentarzy albo nawet reportaży. Między takie utwory wplatałem wiersze poważne, refleksyjne, ale również pogodne, m.in. skierowane do dzieci. Ziarenkiem, bodźcem do pisania bywa czyjaś wypowiedź, myśl z czytanej właśnie książki albo obserwacja przyrody. Niekiedy po prostu miałem ochotę pobawić się słowami.

Dziękuję Redakcji Biuletynu za pomoc w wydrukowaniu moich utworów i wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób (często nieświadomie) przyczynili się do ich powstania. Przede wszystkim dziękuję Żonie Jadwidze, która zawsze była i jest pierwszą czytelniczką wierszy, a także jurorką w ich ocenie.

RYSZARD KRAWIEC

PS Zainteresowani mogą odebrać tom w siedzibie WIL i w delegaturach. Liczba egzemplarzy jest jednak ograniczona.

Działo się w „Kulturalnej Pile”

Ciekawe spektakle i koncerty – m.in. z takich wydarzeń kulturalnych mogli skorzystać członkowie Delegatury WIL w Pile w ubiegłym roku.

Wdziewięciu wydarzeniach wzięło udział ponad stu dwudziestu lekarzy i lekarzy wdentystów. Wszystko to w ramach inicjatywy „Kulturalna Piła” realizowanej we współpracy z pilskim Regionalnym Centrum Kultury Fabryka Emocji. W Teatrze Miejskim lekarze mogli zobaczyć m.in. komedię „O mało co...” z Anną Muchą, Barbarą Kurdej-Szatan i Filipem Bobkiem, oddać się atmosferze koncertu w San Remo podczas muzycznego wieczoru pt. „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu” lub zakosztować muzyki poważnej z nutką żartu, słuchając koncertu „10 Tenorów”. Dużą popularnością cieszył „Kwartet” Bogusława Schaeffera, spektakl, który obchodzi już swoje 50-lecie. „Piosenki to...?”

Osiecka, Młynarski, Przybora, Kofta” – tytuł spektaklu mówił sam za siebie i nie wymagał reklamy. W ramach 24. już edycji pilskiego Festiwalu Teatralnego „Teatr pasja rodzinna” mogliśmy obejrzeć sztukę „100 minut dla urody” z Joanną Trzepiecińską w roli głównej oraz „Żona potrzebna od zaraz” z fenomenalną Marią Pakulnis. Niezwykłą atrakcją był też spektakl „Kto się boi Virginii Woolf”. Filmowa adaptacja tego jednego z najwybitniejszych amerykańskich dramatów z Elizabeth Taylor i Richardem Burtonem doczekała się aż pięciu Oskarów. Rok zakończyliśmy w towarzystwie Renaty Dancewicz i Piotra Polka, którzy wystąpili w znakomitej komedii pt. „Żona” – o miłości hipokryzji i tolerancji.

Przed nami nowy sezon teatralny i nowe artystyczno-muzyczne propozycje dla członków Delegatury WIL w Pile. O terminach będziemy informować na stronie internetowej www.wil.org.pl, zainteresowanych prosimy też o kontakt bezpośrednio w Delegaturze WIL w Pile: tel. 67 212 04 87, 783 993 910. Liczba biletów ograniczona. Serdecznie zapraszamy!

Fot. Delegatura WIL w Koninie

Maraton w cieniu krzywej wieży

31. Maraton w Pizie zamknął sezon biegowy maratończyków zrzeszonych w grupie biegowej Delegatury WIL w Koninie. Na starcie stanęli 17 grudnia 2023 r.

Był to trudny bieg odbywający się uliczkami historycznej starówki i wybrzeżem Morza Tyrreńskiego. W maratonie uczestniczyło ponad 3500 uczestników z całego świata, w tym dwóch przedstawicieli konińskiej grupy: Marcin Bińkowski i Janusz Karaszewski. W „formie przedświątecznej” osiągnęli wartościowe wyniki – 4:09:00

(MB) i 3:49:25 (JK). Piękna słoneczna pogoda, cudowne krajobrazy otaczającego Pizę morza i gór oraz linia mety przy krzywej wieży pozostaną w pamięci.

Serdecznie gratulujemy naszym sportowcom i zapraszamy kolejnych lekarzy do delegaturowej grupy biegów sportowych – zachęca lek. Robert Rewekant, przewodniczący konińskiej delegatury.

Wszystkie potrzebne informacje można uzyskać w delegaturze w Koninie przy ul. Liliowej 9, tel.: 63 245 66 10, 783 993 909, e-mail: konin@wil.org.pl. ■

Narciarska integracja w Dolomitach

Kilkudziesięciu lekarzy udało się na obóz narciarski we Włoszech. Wyjazd już po raz drugi koordynowała Delegatura WIL w Koninie i stojący na czele tamtejszej grupy narciarskiej lek. Robert Chowański.

Miejscem zgrupowania była Moena, piękna i niezwykle klimatyczna miejscowość położona w Dolomitach. Lekarze szkolili się od 7 do 13 stycznia pod okiem instruktorów z Zakopanego. Wśród nich nie tylko Wielkopolanie, ale także Koleżanki i Koledzy z krakowskiej, śląskiej czy warmińsko-mazurskiej izby lekarskiej.

Blisko 50-osobowa grupa została podzielona na 4 zespoły, a kluczem był stopień zaawansowania. Każdego dnia zajęcia odbywały się w innych kompleksach narciarskich, uczestnicy mieli okazję pojeździć m.in. w San Pellegrino, Alpe Cermis i Alpe Lusia. Każdego dnia trenowali ok. 5 godzin, a wieczorami omawiali zajęcia z instruktorami, oglądając przy tym nagrania zarejestrowane kilka godzin wcześniej na stoku. Wieczory to także integracja i wymiana doświadczeń. Lek. Siergiej Duriagin zaprezentował swoją książkę

Fot. 3x Delegatura WIL w Koninie

„Czy można lepiej... O błędach medycznych i nie tylko”. Na narciarzy czekała również tradycyjna ladyńska kolacja wraz z włoską muzyką na żywo czy degustacja regionalnych serów. A do domów wrócili z pamiątkowymi czapczkami przygotowanymi przez konińską delegaturę. Trzecia edycja obozu za rok – zapraszamy już teraz!

Muzyczna ucztą w Kaliszu

Delegatura WIL w Kaliszu zaprosiła lekarzy i lekarzy dentystów na koncert laureatów V Międzynarodowego Konkursu Wokalnego Viva Calisia. Wydarzenie odbyło się 1 grudnia w kaliskiej Auli Uniwersyteckiej.

Zogromną radością przyjąłem zaproszenie od Wielkopolskiej Izby Lekarskiej – podkreśla doktor Stanisław Sionkowski. Pomysłodawczynią konkursu jest kaliszanka, międzynarodowej sławy śpiewaczka Ewa Iżykowska-Lipińska. W tym roku o laur zwycięzcy walczyli przedstawiciele czterech państw: Chin, Ukrainy, Białorusi i Polski – dodaje.

Publiczność miała okazję usłyszeć popisy umiejętności najlepszych wokalistów, którzy zaśpiewali najśłynniejsze operowe arie, m.in. Pucciniego, Verdiego, Rossiniego czy Mozarta. Koncert laureatów poprowadził Robert Kuciński. Zdobywcą Grand Prix został Chińczyk Li Lantao.

Występy tenorów i sopranów przy akompaniamencie Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Kaliskiej pod dyrekcją

Fot. Delegatura WIL w Kaliszu

maestro Rubena Silvy przykuły uwagę publiczności. Młode talenty prezentowały swoje umiejętności wokalne oraz doskonałą technikę wykonawczą. Po zakończeniu koncertu salę zalała zasłużona fala owacji – wspomina doktor Krystyna Horoszkiewicz. ■

Wspomnienie o doktor Danucie Makosz-Majer (1936–2023)

Z dużym żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że 3 listopada 2023 r. zmarła nasza koleżanka ze studiów Danuta Makosz-Majer. Urodziła się w Gostyninie, ale lata szkoły średniej zakończone maturą spędziła w Opolu. Studiowaliśmy wspólnie na Wydziale Lekarskim ówczesnej Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1953–1958. Po sześciu latach wyężonej pracy uzyskaliśmy absolutorium w czerwcu 1958 r. Kolejnym etapem był obowiązkowy staż podyplomowy w czterech podstawowych dziedzinach medycyny.

Z rodziną trafiła do Rawicza w poszukiwaniu zatrudnienia. W 1960 r. podjęła pracę jako lekarz Przychodni Przemysłowej w Rawiczu, której była wierna przez 35 lat. Zatrudnienie w placówce o takim profilu zdecydowało o kierunkach jej specjalizacji: chorób wewnętrznych i medycyny przemysłowej. Drugim wieloletnim miejscem jej pracy był miejscowy zakład karny, gdzie w latach 1968–1992 jako lekarz pracowała na stanowiskach kierownika ambulatorium i dyrektora szpitala. W tym okresie była również konsultantem z zakresu chorób zawodowych w wielu placówkach ochrony zdrowia.

W swej notce autobiograficznej jako refleksję zawodową napisała: „My nie odsyłaliśmy pacjentów na odległe terminy przyjęć. Udzielaliśmy porad w dniu zgłoszenia”. Jednocześnie przyznała, że ma pełną satysfakcję zawodową i poczucie dobrze spełnionego obowiązku, a mimo niedużych pensji jest zadowolona z życia.

Wyrazem docenienia jej zaangażowania zawodowego były nadane odznaczenia: Odznaka za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia (1982), Złoty Krzyż Zasługi (1984) oraz odznaki (srebrna i złota) służby penitencjarnej. W 1986 r. odznaczono ją także Medalem Matki, co szczególnie sobie ceniła.

Z Rawiczem związana była przez cały okres pracy zawodowej do przejścia na emeryturę w 1995 r. Szczególnym jej zainteresowaniem była historia Polski – czas emerytury poświęciła literaturze historycznej. Z mężem Marianem (niestety zmarłym przedwcześnie przed ponad 20 laty) miała troje dzieci, wszyscy ukończyli wyższe studia. Doczekała się siedmiorga wnucząt (wszyscy już z wyższym wykształceniem), którym poświęciła wolny czas na emeryturze, oraz trzech prawnuków.

Zmarła w otoczeniu rodziny po przewlekłej i ciężkiej chorobie. Cześć jej pamięci! Zapamiętamy Dankę jako uroczą, pełną empatii koleżankę, w razie potrzeby chętnie służącą pomocą i wsparciem w niekiedy trudnych sytuacjach, szczególnie pierwszych lat studiów.

W imieniu poznańskiej grupy koleżanek i kolegów Rodzinie i Najbliższym składam serdeczne kondolencje.

MARIAN KRAWCZYŃSKI

Źródła

Notka autobiograficzna Danuty Makosz-Majer, w: 50 lat w służbie Eskulapa 1958–2008, Wyd. UMP, Poznań 2009. Informacje syna śp. Zmarłej – Janusza Majera (z podziękowaniem).

Wspomnienie o doktor Irenie Eulenfeld-Gibasiewicz (1935–2023)

Dr Irena Eulenfeld-Gibasiewicz urodziła się 22 października 1935 r. w Ostrowie Wielkopolskim. Jej rodzice i rodzeństwo należeli do tych mieszkańców naszego miasta, którzy zasłużyli na podziękowania za działalność konspiracyjną w czasie okupacji hitlerowskiej. Za walkę w obronie Ojczyzny zapłacili wieloma dotkliwymi konsekwencjami (aresztowania, obozy koncentracyjne). Umiłowanie Ojczyzny przekazało także najmłodszej z rodzeństwa – Irenie.

Po zdaniu matury Irena rozpoczęła studia w 1954 r. na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu. Dyplom lekarza uzyskała w 1961 r. Podjęła pracę w Kolejowym Szpitalu Dziecięcym (Ostrów był miastem kolejarzy) prowadzonym przez dr. Włodzimierza Sapińskiego. W 1963 r. zawarła związek małżeński z Bogdanem Gibasiewiczem – inżynierem budownictwa. Wychowali trójkę dzieci: Grażynę (magister chemii), Witolda (magister historii) i Grzegorza (inżynier budownictwa).

Zrobiła specjalizację z pediatrii, zakończoną egzaminem w 1964 r. w Wojewódzkim Szpitalu Dziecięcym pod kierownictwem specjalisty z pediatrii województwa poznańskiego dr. Mieczysława Stabrowskiego. Od 1968 do 2009 r. pracowała w Poradni Dziecięcej PKP, była też konsultantem w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Wieloletnia praca nie była pozbawiona trudności. Przyszło jej pracować w czasie, w którym zmieniały się systemy organizujące służbę zdrowia, potrzeby zdro-

wotne dzieci i młodzieży, a pracy zawodowej towarzyszyły ograniczenia w zakresie możliwości diagnostycznych i leczniczych oraz dostępności leków. Opracowany poszerzony kalendarz szczepień zaczął obowiązywać dopiero od 1962 r. Choroby zakaźne wieku dziecięcego – błonica, tężec, koklusz – nie były rzadkością. Szpitale kliniczne i instytuty dopiero rozpoczynały swoją działalność. Wielkie znaczenie miały wówczas dla młodych lekarzy

organizowane przez Polskie Towarzystwo Lekarskie – którego przewodniczącym był dr Tadeusz Jankowski – prelekcje, referaty oraz publikacje nowości diagnostycznych i leczniczych. Korzystanie z wiedzy wspianego nauczyciela było nieocenione zarówno w rozwiązywaniu problemów medycznych, jak i natury etycznej. Pomocą w najtrudniejszych problemach lekarzy podstawowej opieki służyły: kliniki specjalistyczne, Instytut Matki i Dziecka w Warszawie, Centrum Zdrowia Dziecka i Instytut Pediatrii w Poznaniu, spełniając swoje zadania naukowo-badawcze, prowadząc działalność edukacyjno-wydawniczą oraz lecząc najbardziej skomplikowane schorzenia wieku rozwojowego. Dzieci po zakończeniu leczenia wracały pod troskliwą opiekę lekarza z Poradni Dziecięcej dr Ireny Gibasiewicz. Osiągnięcia neonatologii zwiększyły grupę wcześniaków wymagających szczególnego nadzoru i opieki lekarza poradnianego. Istotną rolę w ocenie stanu zdrowia dzieci i młodzieży

stanowiła opieka profilaktyczna, w tym wizyty patronażowe u niemowląt oraz badania bilansowe u 2-, 4-, 6-, 10-, 14- i 18-latków. i Niepokojącym zjawiskiem dla lekarza pediatri była wzrastająca liczba dzieci i młodzieży z nerwicami, depresjami, uzależnieniami, a nawet zachowaniami przestępczymi. W takich przypadkach wymagana była współpraca lekarza, rodzica i społeczności.

Z tego typu problemami spotykała się w swojej pracy zawodowej nasza Droga Koleżanka, która zawsze była blisko swoich pacjentów, leczyła kolejne pokolenia dzieci, dorastających do roli rodziców i dziadków. Zasłużyła

na wdzięczność i pamięć dużego grona mieszkańców naszej Małej Ojczyzny – Ostrowa Wielkopolskiego. Zapamiętamy ją jako osobę niezwykle pracowitą, życzliwą, uczynną, traktującą ze zrozumieniem swoich pacjentów.

Msza święta żałobna odprawiona została 12 grudnia 2023 r. w ostrowskiej konkatedrze. Dr Irena Eulenfeld-Gibasiewicz spoczęła na Starym Cmentarzu obok wielu znamienitych i zasłużonych dla regionu i Polski postaci: uczestników powstań – listopadowego, styczniowego i warszawskiego, księży, lekarzy i ludzi kultury.

Spoczywaj w pokoju!

DR HENRYKA SAPIŃSKA

Wspomnienie o prof. Janinie Stopie

Prof. zw. dr hab. n. med. Janina Stopa urodziła się 29 października 1942 r. w miejscowości Adama na Kresach Wschodnich. W wieku 4 lat wraz z rodzicami została przesiedlona na tereny Podkarpacia. Dzieciństwo oraz lata szkolne spędziła w Dębicy. Tam też ukończyła I Liceum Ogólnokształcące im. Króla Władysława Jagiełły.

W 1971 r. ukończyła z wyróżnieniem („czerwony dyplom”) studia stomatologiczne na poznańskiej Akademii Medycznej, a następnie rozpoczęła pracę w Zakładzie Stomatologii Zachowawczej, potem Klinice Stomatologii Zachowawczej i Periodontologii, gdzie przeszła wszystkie szczeble kariery akademickiej – od asystenta, adiunkta, doktora habilitowanego (1991 r.) do uzyskania tytułu profesora (1999 r.). Kierownictwo Zakładu, Kliniki i Katedry Stomatologii Zachowawczej i Periodontologii objęła w 1990 r. i kierowała nim aż do przejścia na emeryturę w 2013 r.

Pani Profesor była nie tylko wspaniałym nauczycielem akademickim, wychowawcą wielu pokoleń lekarzy dentystów, specjalistów w dziedzinie stomatologii zachowawczej z endodoncją, ale także naukowcem prowadzącym badania, promującym nowych doktorów i doktorów habilitowanych – pod jej kierunkiem powstało 15 rozpraw doktorskich, a 5 adiunktów Kliniki Stomatologii Zachowawczej i Periodontologii uzyskało stopień doktora habilitowanego. W czasie pracy na poznańskiej uczelni pełniła wiele ważnych i zaszczytnych funkcji, m.in. dyrektora Instytutu Stomatologii Akademii Medycznej (1992–1996), jak również uczestniczyła w pracach Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadr Naukowych, Senackiej Komisji Nauki, Rektorskiej Rady Egzaminów Lekarskich oraz Komisji ds. Etyki i Dobrych Obyczajów w Nauce.

Prof. Stopa pełniła też szereg funkcji powierzonych przez ministra zdrowia: przez ponad 16 lat była konsultantem krajowym w dziedzinie stomatologii zachowawczej z endodoncją, także członkiem Krajowej Rady Specjalizacji Lekarskich (1999–2017), członkiem Krajowej Rady Egzaminów Lekarskich (1999–2001) oraz członkiem Krajowego Zespołu ds. Monitorowania Zdrowia Jamy Ustnej. Była również przewodniczącą Zespołu Materiałów Stomatologicznych Komisji Rejestracji Środków Farmaceutycznych i Materiałów Medycznych w Warszawie, jak również przewodniczyła zespołowi powołanemu przez ministra zdrowia do opracowania standardów procedur stomatologicznych obowiązujących w lecznictwie.

Ale przede wszystkim była wspaniałym dydaktykiem, posiadała nieprzeciętną umiejętność przekazywania

wiedzy. Studenci uwielbiali jej wykłady, seminaria i metody pracy – w 2003 r. otrzymała honorowy tytuł *Amicus Studentorum*.

Prof. Stopa jest autorką i współautorką ponad 420 prac naukowych, prowadziła bardzo szeroką działalność naukową, a tematyka podejmowanych przez nią badań obejmowała takie zagadnienia jak: profilaktyka oraz leczenie próchnicy i chorób przyzębia, epidemiologia chorób jamy ustnej, stosowanie

amalgamatów srebra w stomatologii, połączenie materiałów złożonych z tkankami zęba, badanie środków do higieny jamy ustnej, leczenie ubytków niepróchnicowego pochodzenia, choroby miazgi i tkanek okółwierzchołkowych czy związek występowania chorób ogólnych z chorobami jamy ustnej.

Prof. Janina Stopa bardzo aktywnie uczestniczyła w wielu kongresach i konferencjach naukowych w Polsce i poza jej granicami. Pamiętam wspólny wyjazd do Amsterdamu na konferencję ORCA (organizacji zajmującej się badaniem próchnicy) czy do Rzymu w ramach IADR (międzynarodowej organizacji badań stomatologicznych), gdzie na zaproszenie organizatorów z wielką swadą prowadziła jedną z głównych sesji.

Nie sposób wymienić wszystkich zasług Pani Profesor – jest ich dużo więcej. Zajmowała bardzo wysoką pozycję w środowisku akademickim, o czym świadczą liczne nagrody, odznaczenia i wyróżnienia otrzymane od władz uczelni, Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, Ministerstwa Edukacji Narodowej czy czasopism stomatologicznych. Są to m.in.: indywidualna Nagroda Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za pracę habilitacyjną, indywidualne i zespołowe nagrody rektorów naszej uczelni za działalność naukową i dydaktyczną, nagrody międzynarodowych towarzystw naukowych (*Travel Award of the IADR* oraz *International Association of Pediatric Dentistry*), Honorowa Srebrna Odznaka Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego oraz godność *Bene Meritus* tegoż towarzystwa, a także Medal Komisji Edukacji Narodowej.

W maju 2023 r. została odznaczona Srebrną Odznaką Polskiego Towarzystwa Edukacji Medyczno-Dentystycznej SAPIENTIA za Zasługi dla Rozwoju Edukacji Medycznej – miałam wielką przyjemność odebrać w imieniu Pani Profesor tę nagrodę w Lublinie podczas konferencji dydaktycznej.

Pani Profesor, Ninko – zawsze pozostaniesz w naszej pamięci.

ANNA SURDACKA

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy,
że zmarła nasza Koleżanka

**Śp. IRENA
EULENFELD-GIBASIEWICZ**

lekarz pediatra

Rodzinie i Bliskim wyrazy szczerego współczucia

składa

w imieniu Koleżanek i Kolegów
z Delegatury WIL w Ostrowie Wlkp.

lek. dent. Wiesław Wawrzyniak
Wiceprezes Okręgowej Rady Lekarskiej WIL

Z głębokim żalem informujemy o śmierci Ojca
Pani dr Katarzyny Piotrowskiej,
zmarłego 28 grudnia 2023 r. w wieku 79 lat

Śp. BOGDANA JANICKIEGO

**Rodzinie i najbliższym
wyrazy głębokiego współczucia**

składają

Prezes ORL WIL Krzysztof Kordel

Wiceprezes ORL WIL,

Przewodniczący Delegatury WIL w Koninie
Robert Rewekant

Z głębokim żalem informujemy o śmierci Ojca
Pana dr Krzysztofa Połęcz, zmarłego 2 stycznia 2024 r.
w wieku 89 lat

Śp. FRANCISZKA POŁĘCIA

**Rodzinie i najbliższym
wyrazy głębokiego współczucia**

składają

Prezes ORL WIL Krzysztof Kordel

Wiceprezes ORL WIL,

Przewodniczący Delegatury WIL w Koninie
Robert Rewekant

Ze szczerym żalem i smutkiem informujemy o śmierci
Naszego Kolegi, zmarł 22 grudnia 2023 r.

Śp. ZDZISŁAW KAPELSKI

dr n.med., psychiatra

Rodzinie i Bliskim wyrazy współczucia

składają

Koleżanki i Koledzy

z lat studiów 1961–1967

na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej
w Poznaniu

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że 26 grudnia 2023 roku w wieku 92 lat zmarła

Śp. ALINA BARBARA GETT

lekarz stomatolog

Pogrążona w smutku

Rodzina

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość,
że w dniu 19 grudnia 2023 zmarł przeżywszy 80 lat

dr JERZY BIEDNY

**Rodzinie i Bliskim
wyrazy szczerego współczucia**

składa

Wiceprezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

Przewodnicząca Delegatury WIL w Pile

lek. Joanna Harbuzińska-Turek

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość,
że dnia 13 grudnia 2023 r.
zmarł wybitny poznański literat-poeta

Śp. LECH KONOPIŃSKI

autor fraszek, satyr, aforyzmów, tekstów wielu popularnych
piosenek oraz pełnych humoru książek pisanych gwara
poznańską. Lech był zawsze bliski emocjonalnie
(z wzajemnością!) starszemu pokoleniu poznańskiego
środowiska medycznego.

Żonie, naszej koleżance ze studiów w poznańskiej AM
dr Hannie Konopińskiej oraz synowi Piotrowi z rodziną

serdeczne wyrazy współczucia

w imieniu poznańskiej grupy koleżanek i kolegów

składa

Marian Krawczyński

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że zmarł w grudniu 2023 r., w wieku 96 lat

Śp. dr ANTONI SZĄŁEK

lek. chorób płuc

**Rodzinie i najbliższym
wyrazy głębokiego współczucia**

składa

Wiceprezes ORL WIL

lek. Robert Rewekant

oraz

Zarząd Delegatury WIL w Koninie

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość,
że w dniu 25 listopada 2023r. odeszła z naszego grona
koleżanka, przyjaciółka i wspaiały lekarz.

Śp. DAROMIŁA WITASZEK

„Odeszłaś cicho, bez słów pożegnania.

Tak jakbyś nie chciała swym odejściem smucić...”

Pozostanie na zawsze w naszej pamięci

Rodzinie i Bliskim

wyrazy szczerego współczucia

składają

Pracownicy Przychodni Lekarskiej

„Medicus” w Szamotułach

Z głębokim smutkiem żegnamy naszą Koleżankę,
zmarłą 14.01.2024 r.,

Śp. KATARZYŃĘ WRÓBLEWSKĄ

dr n. med. specjalistę radiologii i diagnostyki obrazowej.
Odeszła od nas wspaniała koleżanka, oddana swojej pracy,
ceniona w świecie medycznym za wiedzę, rzetelność, zawsze
chętna służyć pomocą, niezastąpiony nauczyciel akademicki.

**Rodzinie i Bliskim wyrazy szczerego współczucia
składa**

inimieniu Koleżanek i Kolegów Radiologów
Zarząd Polskiego Lekarskiego Towarzystwa
Radiologicznego

**Panu dr Piotrowi Liszkowskiemu
oraz personelowi Oddziału Wewnętrznego
i Poradni Leczenia Stopy Cukrzycowej Szpitala w Szamotułach
serdeczne podziękowania za leczenie i wielką życzliwość
składa pacjentka Maria Arrowsmith**

Szanowny Panie Prezesie,
na Pana ręce składam **serdeczne podziękowania
za fachowość i życzliwość z jaką spotykam się
każdorazowo ze strony Pani dr Elżbiety Sobczak.**

Pani dr Elżbieta Sobczak od wielu lat
jest moim lekarzem rodzinnym.
Gratuluję Panu Prezesowi wspaniałych lekarzy,
w tym **Pani dr Elżbiety Sobczak,**
jako stanowiących zespoły lekarzy rodzinnych
w Poznaniu i w Wielkopolsce, zrzeszony
w Wielkopolskiej Izbie Lekarskiej (...)
Zawsze we wdzięcznej pamięci zachowuję
pełne profesjonalne zaangażowanie
Pani dr Elżbiety Sobczak, która jest niezwykle
ciepłym i pełnym zrozumienia lekarzem.

Panie Prezesie,
składam Panu i wszystkim lekarzom zrzeszonym w WIL
**najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności
i wielu sukcesów w działalności zawodowej
i osobistej.**

Z wyrazami szacunku Andrzej Żytkowski

Grudzień 2023/styczeń 2024 w izbie

GRUDZIEŃ 2023

1 grudnia	Posiedzenie Komisji ds. Młodych Lekarzy w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
4 grudnia	Kurs online dla lekarzy stażystów – Ratownictwo medyczne
5 grudnia	Spotkanie okolicznościowe lekarzy seniorów Posiedzenie Komisji ds. Młodych Lekarzy w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
6 grudnia	Spotkanie okolicznościowe lekarzy seniorów
7 grudnia	Spotkanie okolicznościowe lekarzy seniorów I Ogólnopolska Konferencja Praw Lekarza. Podsumowanie Roku Praw Lekarza
8 grudnia	Spotkanie okolicznościowe lekarzy seniorów
9 grudnia	Certyfikowany przez ERC kurs ALS Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dorosłych – I dzień
10 grudnia	Certyfikowany przez ERC kurs ALS Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dorosłych – II dzień Spotkanie miłośników dla dzieci członków WIL organizowane przez Komisję ds. Integracji, Sportu i Wizerunku
11 grudnia	Spotkanie okolicznościowe lekarzy seniorów
12 grudnia	Posiedzenie Komisji ds. Rejestracji i PWZ Posiedzenie Komisji ds. Konkursów
13 grudnia	Posiedzenie Komisji Bioetycznej Posiedzenie Komisji ds. Kształcenia Medycznego w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej Posiedzenie Okręgowej Komisji Rewizyjnej
14 grudnia	Kurs dla ratowników medycznych – Stwierdzenie zgonu Wspólne posiedzenie Komisji ds. Emerytów i Rencistów oraz Stowarzyszenia Absolwentów UMP
15 grudnia	Wynajem sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym EDU WIL na spotkanie zewnętrzne Spotkanie członków Okręgowego Sądu Lekarskiego oraz Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i jego zastępców Warsztaty malowania akwarelowego dla członków WIL
16 grudnia	Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej Posiedzenie Komisji Stomatologicznej

18 grudnia	Posiedzenie Komisji Socjalnej
30 grudnia	Mólkky – spotkanie organizowane przez Komisję ds. Integracji, Sportu i Wizerunku

STYCZEŃ 2024

5 stycznia	Posiedzenie Komisji ds. Integracji, Sportu i Wizerunku w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
9 stycznia	Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej Posiedzenie Komisji ds. Młodych Lekarzy w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
11 stycznia	Spotkanie Klubu Książki dla członków WIL
15 stycznia	Wynajem sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym EDU WIL na spotkanie zewnętrzne Kurs online dla lekarzy stażystów – Prawo medyczne i bioetyka
17 stycznia	Posiedzenie Komisji Bioetycznej
19 stycznia	Wynajem sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym EDU WIL na spotkanie zewnętrzne Spotkanie integracyjne PubQuiz dla członków WIL
22 stycznia	Kurs online dla lekarzy stażystów – Orzecznictwo lekarskie
23 stycznia	Wynajem sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym EDU WIL na spotkanie zewnętrzne Posiedzenie Komisji ds. Konkursów
27 stycznia	Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej Szkolenie dla lekarzy dentystów – Choroby stawu skroniowo-żuchwowego
29 stycznia	Kurs Podstawy EKG u dzieci – I dzień
30 stycznia	Posiedzenie Komisji ds. Rejestracji i PWZ Kurs online Szczepienia przeciwko COVID-19 – dla kogo, kiedy i jaką szczepionką
31 stycznia	Posiedzenie Komisji ds. Kształcenia Medycznego w formie mieszanej, tj. z wykorzystaniem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej Wtorkowy Klub Zdrowia – zajęcia online dla członków WIL Spotkania Chóru Lekarzy WIL poniedziałki, wtorki, środy, czwartki Kursy językowe dla lekarzy i lekarzy dentystów środy Spotkania Orkiestry Kameralnej WIL

30 stycznia	– zebranie Zarządu Delegatury WIL w Lesznie
wtorki	– spotkania grupy tanecznej dla członków WIL

Delegatura WIL w Pile

1 grudnia	– koncert „10 Tenorów” w Regionalnym Centrum Kultury
2 grudnia	– francuski spektakl „Zona” w Regionalnym Centrum Kultury
8 grudnia	– spotkanie świąteczne dla lekarzy seniorów w Restauracji „Stajnia”
8 grudnia	– wykład dr Agaty Małkowskiej-Lanzafame dla lekarzy dentystów „Trudności w endodoncji – protokoły postępowania i wytyczne oparte na 20-letnim doświadczeniu klinicznym i stomatologii opartej na dowodach naukowych (EBD)”
18 grudnia	– posiedzenie Zarządu Delegatury WIL w Pile
5 stycznia	– koncert „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu” w Regionalnym Centrum Kultury
29 stycznia	– posiedzenie Zarządu Delegatury WIL w Pile
30 stycznia	– „Herbatka z Seniorem” – spotkanie lekarzy i lekarzy dentystów seniorów w Delegaturze WIL w Pile

Delegatura WIL w Koninie

14 grudnia	– wigilia dla emerytowanych lekarzy i lekarzy dentystów
14 grudnia	– zebranie Zarządu Delegatury WIL w Koninie
19 grudnia	– wykład z psychiatrii „Praktyczne i interaktywne warsztaty dla lekarzy POZ”
31 grudnia	– koncert „Śnieżne Boże Narodzenie z André Rieu”, KDK
7–13 stycznia	– szkoleniowy obóz narciarski (włoskie Dolomity)
16 stycznia	– zebranie Zarządu Delegatury WIL w Koninie
23 stycznia	– wieczór autorski lek. Siergieja Duriagina, „Czy można lepiej... O błędach i nie tylko”

Grudzień 2023/styczeń 2024 w delegaturach WIL

Delegatura WIL w Ostrowie Wielkopolskim

13 grudnia	– zebranie Zgromadzenia Delegatów Delegatury WIL w Ostrowie Wlkp.
15 grudnia	– spotkanie oplatkowe lekarzy i lekarzy dentystów seniorów z młodymi lekarzami i czynnymi zawodowo
15 grudnia	– spotkanie szkoleniowo-integracyjne Oddziału Kardiologicznego ZZOZ w Ostrowie Wlkp.
19 grudnia	– spotkanie szkoleniowo-integracyjne Oddziału Ginekologiczno-Położniczego ZZOZ w Ostrowie Wlkp.

Delegatura WIL w Kaliszu

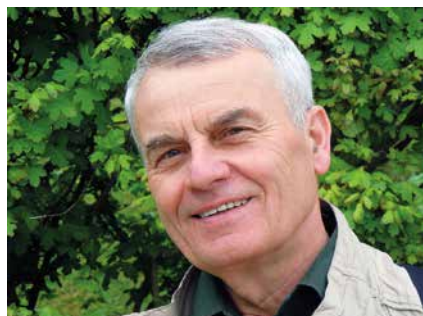
3 grudnia	– koncert w Filharmonii Kaliskiej „Viva Calisia” 9 grudnia – Walne Zgromadzenie Delegatów Delegatury WIL w Kaliszu
9 grudnia	– spotkanie wigilijne dla lekarzy i lekarzy dentystów
24 stycznia	– zebranie Zarządu Delegatury WIL w Kaliszu
27 stycznia	– Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Choroby stawu skroniowo-żuchwowego” w Zawidowicach dla lekarzy dentystów, posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej WIL

Delegatura WIL w Lesznie

8 grudnia	– spotkanie świąteczne dla lekarzy i lekarzy dentystów w rodzinnym gronie
8 stycznia	– zebranie Zarządu Delegatury WIL w Lesznie
26 stycznia	– robot da Vinci już operuje z lekarzami w szpitalu w Lesznie
26 stycznia	– spotkanie z Rzecznikiem Praw Lekarza lek. Marcinem Karolewskim

Wiersze

RYSZARD KRAWIEC

DO STARTU GOTOWI...

Sto lat!

Na długowieczność, która nam się śni,
 Banalny sposób w takim haśle tkwi:
 Identyczne chwile się nie liczą,
 Bo wyrazista długość życia
 Zależy od zróżnicowanych dni!

Zaburzenia poznawcze

Na starość choćby z powodu bon tonu
 Nie zmyślajmy, nie plemy andronów,
 Gdy jak wróbli stadko
 Nasze spłoszone myśli rzadko
 Powracają na gałązki neuronów.

Układanka

Mam duże wątpliwości,
 Czy da się to wyrazić prościej,
 Że jak w dominie kamyki
 Lub nuty do muzyki
 Ma się prawo do sprawiedliwości.

Tempus fugit

Życie to czas – nie zawsze bez troski,
 Jednorazowy dar. Stąd wniosek prosty:
 Dużo tracą, którzy go nie cenią.
 Niekiedy czas to także pieniądź.
 Szanujmy go bez względu na koszty.

Tak na marginesie

Miła! Nie róbmy z tego ambarasu,
 Wszak ochota jest ważniejsza od czasu.
 Czas zawsze się znajdzie,
 Gdy nas ochota najdzie.
 Choćby od czasu do czasu...

Styczeń 2024

BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 1233-2216 Nakład 3700 egz. Numer zamknięto: (23.01.2024)

WIELKOPOLSKA
 IZBA
 LEKARSKA

Wydawca:
 Wielkopolska Izba Lekarska

Redaktor naczelny:
 Przemysław Ciupka, tel. 783 999 190, przemyslaw.ciupka@wil.org.pl

Kolegium redakcyjne:
 Szczepan Cofta, Anna Kurhańska-Flisykowska, Mateusz Szulca,
 Andrzej Piechocki, Daria Springer

Adres redakcji:
 ul. Nowowiejskiego 51, 61-734 Poznań, tel. 61 852 58 60
 www: wil.org.pl, e-mail: izba@wil.org.pl

Konto WIL: PKO BP SA 4. Oddział w Poznaniu
 45 1020 4027 0000 1102 0404 3501

Ogłoszenia:
 Anna Grzesiak, anna.grzesiak@wil.org.pl

Opracowanie i druk:
 TERMEDIA Wydawnictwo Medyczne, ul. Kleberga 2, 61-615 Poznań,
 tel./fax +48 61 822 77 81, termedia@termedia.pl, www.termedia.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i zmiany tytułów.
 Niezamówionych artykułów redakcja nie zwraca.
 Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń.

Absolwenci Oddziału Stomatologii
Wydziału Lekarskiego AM w Poznaniu
spotykają się na uroczystości

ODNOWIENIA DYPLOMU

PO 50 LATACH

dnia 10 maja 2023 w Centrum Kongresowym
Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu,
ul. Przybyszewskiego o godzinie 11.00.

szczegóły i kontakt:

Anna Kurhańska-Flisykowska
anna.flisykowska@gmail.com
lub Teresa Jakubowicz-Sztorch
tersztorch@gmail.com

Zapraszamy **SPECJALISTÓW**
do pracy w prywatnej
przychodni w Poznaniu.

**Dobra płaca, elastyczne
i komfortowe warunki!**

Poznaj szczegóły: 61-222 2000
gabinety-marcelin.pl/praca

PROPONUJĘ WSPÓŁPRACĘ
GABINET

GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY Z TRADYCJĄ

Pełne wyposażenie diagnostyczno-zabiegowe
Poznań, Podolany kontakt: 601 750 487

Uprzejmie zawiadamiamy,

że **Uroczystość Odnowienia**

**Dyplomu Lekarza po 50 latach –
rocznik 1968–1974**

odbędzie się 10.05.2024 r.

Centrum Kongresowo-Dydaktycznym
Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu
przy ul. Przybyszewskiego 37A.

Po uroczystości spotkanie towarzyskie

Kontakt: Jerzy Skrobisz 601-556-440
jerszkro@poczta.onet.pl

Zbigniew Hofman 506-123-773
zhof51@gmail.com

Szukam **LEKARZA** bez specjalizacji
lub z do pracy w przychodni POZ,
2–3 razy w tygodniu po 3–4 godziny

Miejsce: NZOZ Majków, ul. Karłowicza 4, Kalisz
tel. 607 212 416

SPRZEDAM

**zestaw wysiłkowy X SCRIBE
z bieżnią ruchomą,
firmy Mortara produkcji USA**

Kalisz, tel. 604 574 100

NZPOZ MED LAMP w Sierakowie Wlkp.
przyjmie do pracy

**LEKARZY – PEDIATRĘ,
LEKARZA MEDYCYNY RODZINNEJ, INTERNISTĘ**

Warunki pracy do uzgodnienia. **Tel. 509 517 208**

PRZYCHODNIA LEKARZA RODZINNEGO w Poznaniu Strzeszyn, ul. Literacka
szuka **LEKARZA** z doświadczeniem w POZ (2–3 razy w tygodniu).

Serdecznie zapraszamy do współpracy także innych specjalistów
– wynajem gabinetów.

Kontakt mailowy: rekrutacja.hipokrates@gmail.com

Centrum Medyczne Hipokrates w Gnieźnie
zatrudni **LEKARZA specjalistę chorób płuc**
lub **LEKARZA w trakcie specjalizacji**

do pracy w Poradni Chorób Płuc na NFZ. Również wizyty prywatne

Tel.: 662 429 421

Nawiążę współpracę
ze **STOMATOLOGIEM** na NFZ
i prywatnie

w miejscowości Trzcianka Lubuska
Zapraszam do kontaktu: **604-184-969**

Zatrudnię
GINEKOLOGA na NFZ
w Poradni Poznań i/lub w Obornikach
Tel. 602 37 22 58

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kaliszu
zatrudni **LEKARZA** do kwalifikacji dawców
w celu oddania krwi – umowa o pracę, w dowolnym wymiarze
Miejsce pracy: Oddział Terenowy w Ostrzeszowie ul. Zamkowa 17.
Tel. 62 767 94 03

WWW.TOPMEDICALTRENDS.PL

II KONFERENCJA

DIALOGI WAKCYNologiczne

POZNAŃ / 24 LUTEGO 2024

KIEROWNIK NAUKOWY
prof. dr hab. n. med. Jacek WYSOCKI

SZCZEGÓŁY I REJESTRACJA
termedia.pl/wakcynologia2024

2024

16 KONFERENCJA

ZDROWE kości i stawy

POZNAŃ / 7-9 marca 2024

KIEROWNIK NAUKOWY
prof. dr hab. n. med. PIOTR LESZCZYŃSKI

SZCZEGÓŁY I REJESTRACJA
termedia.pl/zkis

